

17 лістапада 1998 г.
аўторак,
№ 223 (23574)

ЗВЯЗДА

У СТАЛІЦЫ АДБЫЎСЯ ПАЖАР НА ЦЭЦ-3, ЯКІ МЕЎ ДРУГУЮ КАТЭГОРЫЮ СКЛАДАНАСЦІ

У канцы мінулага тыдня тысячы кватэр мінчан, якія пражываюць у Заводскім і Парыжанскім раёнах сталіцы, на доўгі час засталіся без святла. Не працавалі ўвечары магазіны, аптэкі, іншыя ўстановы, не было вулічнага асвятлення. Усю гэтую частку горада паглынула цемра, якую, вядома, не магло разганяць полымя рэдкіх свечак у кватэрах людзей.

Прычынай таму стала надзвычайнае здарэнне на ЦЭЦ-3, якая забяспечвае гэтыя раёны электраэнергіяй. У чацвер у 12 гадзін 53 хвіліны ў цэнтры аператыўнага ўпраўлення пажарнай службы Мінска паступіла інфармацыя аб узнікненні тут пазаштатнай сітуацыі: на галоўным шчыце кіравання цеплаэлектрацэнтралі № 3 спрацавала аўтаматычная пажарная сігналізацыя.

Пажару быў прысвоены другі павышаны нумар выкліку (усяго іх у нас тры нумары, чым большая лічба — тым большы маштаб і небяспека пажару). Да моманту прыбыцця першых пажарных падраздзяленняў было ўстаноўлена, што ў гэтым кабельным адсеку пракладзены кантрольныя і сілавыя электрычныя кабелі, якія сілкуюць аўтаматыку тэхналагічнага абста-

лявання і электраспажывоў на аб'ектах і жыллі часткі сталіцы. Для таго, каб дапусціць пажарных да ліквідацыі надзвычайнага здарэння, дзяжурны персанал ЦЭЦ-3 пачаў адключаць электраэнергію на ўчастку, дзе ўзнік пажар. У гэты час з люкаў кабельных каналаў пайшоў чорны дым. Адзін за другім пачалі адключацца паветраныя выключальнікі размеркавальных прыставак, якія суправаджаліся магутнымі хлапкамі, якія можна было пачуць за некалькі кіламетраў ад ЦЭЦ. Кіраўніцтва работамі па ліквідацыі пажару ўзяў на сябе начальнік Мінскага гарнізона пажарнай службы палкоўнік Б. Барынгольц. Па яго рашэнню аб'ёмы тэлеграфіі былі заплоўнены 120 кубічнымі метрамі пены, што спыніла гарэнне. Як дадалі нам у цэнтральнай дыспетчарскай службе гарвыканкома, усяго падчас пажару было адключана каля 50 падстанцый, раніцай наступнага дня не падключанымі былі яшчэ каля 20 з іх. Без святла заставаліся вуліцы Ангарская, Алтайская, Байкальская і пасёлак МАЗа. Святло ў кватэрах тут далі да вечара пятніцы.

Прычыны здарэння, яго дакладныя маштабы і ўрон зараз высвятляюцца. Для гэтага створана спецыяльная камісія.

Сяргей РАСОЛЬКА.

З КАНЦА ЛІПЕНЯ ПАПЯРЭДЖАНЫ НЕЗАКОННЫ ВЫВАЗ ПРАДУКТАЎ НА 190 МІЛЬЯРДАЎ РУБЛЁЎ...

Аб размаху незаконнага вывазу за межы рэспублікі прадуктаў харчавання і тавараў павышанага попыту сведчаць лічбы, якія мы атрымалі ў прэс-цэнтры Міністэрства ўнутраных спраў. Яны, трыба адзначыць, уражваюць.

Так, напрыклад, толькі за перыяд з 25 ліпеня органы правапарадку затрымалі падобнага грузу на агульную суму 190 мільярдаў рублёў. Што карыстаецца найвышэйшым попытам у рознага кшталту махляроў, якія спрабуюць па падрабелых дакументах (або такіх наогул адсутнічаюць) вывезці з краіны прадукты харчавання? Калі абавірацца на даныя міліцыі, дык гэта жывёла, мяса і мясапрадукты, малочная прадукцыя, яйкі. Напрыклад, за апошні перыяд папярэджаны вываз 207 галоў жывёлы, 394 тон мяса і мясапрадуктаў, 203 тон малочнай прадукцыі і каля 3 мільёнаў штук яек (якія, дарэчы, сёння ў найбольшым дэфіцыце).

Між іншым, у нядзелю ў Наваполацку адбылася «свежая» спроба, якая яшчэ не трапіла ў вышэйшы прыведзены пералік, ка-

лі мінскае вытворча-камерцыйнае прадпрыемства без адпаведнага дазволу спрабавала вывезці за межы рэспублікі сыр. Супрацоўнікі МУС папярэдзілі вываз 12 тон 960 кілаграмаў гэтага прадукту на агульную суму 1,4 мільярда рублёў.

І яшчэ некалькі цікавых лічбаў. У перыяд з 25 ліпеня праваахоўнымі органамі правярана каля 6 тысяч прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу. Супрацоўнікамі МУС папярэджана страт сельскагаспадарчай прадукцыі на 9 мільярдаў 860 мільёнаў рублёў, апыржана 215 галоў жывёлы, 174 тоны збожжа, 281 тона бульбы і іншай сельскагаспадарчай прадукцыі на 6 мільярдаў 900 мільёнаў рублёў. За гэты ж перыяд тут выяўлена 1458 злачынстваў, з якіх 439 крадзяжоў, 439 дробных крадзяжоў, 9 фактаў вымагання. Да адказнасці за гэтыя злачынствы прыцягнута 1500 чалавек, з якіх 22 кіраўнікі прадпрыемстваў, 113 кіраўнікоў сярэдняга звяна і 226 матэрыяльна адказных асоб.

Ігар ГРЫШЫН.

На здымку: сабраную прадукцыю дэманструе Галіна ЦЯСЛЮК. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«ВЫЙГРАЕ ТОЙ, ХТО ДУМАЕ НА ГОД І НАВАТ НА 3—5 ГАДОЎ НАПЕРАД...»

Нягледзячы на тое, што дасягненні нашай сельскай гаспадаркі (у цэлым па рэспубліцы) па-ранейшаму асабліва не радуецца, тым не менш, справа ў гэтай галіне далёка не безнадзейная. У гэтым, у прыватнасці, пераконвае вопыт гаспадарання на зямлі калектыву аграгандлёвай фірмы «Ждановічы», якая знаходзіцца побач з Мінскам, на яго заходняй ускраіне (знаёмства з ёй для журналістаў рэспубліканскіх выданняў арганізавана ў рамках прэс-цэнтру Дома друку напярэдадні Дня работнікаў сельскай гаспадаркі).

Што ўяўляе сабой аграфірма «Ждановічы»?

(Заканчэнне на 4-й стар.).

НОВАЯ РЭДАКЦЫЯ КОДЭКСА АБ ЗЯМЛІ: УЛАСНІКАЎ СТАНЕ БОЛЕЙ?

Чакаецца, што з наступнага года ўступіць у дзеянне новая рэдакцыя Кодэкса аб зямлі. Праект новай рэдакцыі ўжо прайшоў першае чытанне ў парламенце і сёння рыхтуецца яго другі разгляд заканадаўцамі.

Як адзначыў старшыня Дзяржаўнага камітэта па зямельных рэсурсах, геадэзіі і картаграфіі РБ Георгій Кузняцоў, праект уносіць шэраг новых прававых нормаў і змяняе фармулёўку большасці артыкулаў.

Дакумент скарачае колькасць тытулаў права на зямельны ўчастак, у прыватнасці такі, як «валоданне зямлёй». Па меркаванню распрацоўшчыкаў — спецыялістаў Дзяржаўнага камітэта па зямельных рэсурсах — увядзенне такога тытула ў зямельнае заканадаўства было недастаткова абгрунтаваным, бо «валодацц» азначае «мець ва ўласнасці». У Рэспубліцы Беларусь, згодна з арт. 13 Канстытуцыі, зямлі сельскагаспадарчага прызначэння знаходзяцца ва ўласнасці дзяржавы. Таму калгасам, саўгасам, іншым сельска- і лесагаспадарчым прадпрыемствам прапануецца перадаваць зямельныя ўчасткі не ў пастаяннае валоданне, а ў пастаяннае карыстанне. Па гэтай жа прычыне зямельныя ўчасткі, прадастаўленыя грамадзянам для вядзення асабістай падсобнай гаспадаркі і сававодства прапануецца перавесці ў катэгорыю зямель населеных пунктаў, савадаводства таварыстваў і дачнага будаўніцтва.

Згодна з новай рэдакцыяй зямельнага кодэкса, паўнамоцтвы па прадастаўленню зямельных участкаў у арэнду рэзідэнтам свабодных эканамічных зон мо-

гуць быць перададзеныя мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі адміністрацый СЭЗ.

Новаўвядзеннем стане перадача зямельных участкаў ва ўласнасць юрыдычным асобам, у тым ліку і прадпрыемствам з замежнымі інвестыцыямі пры ажыццяўленні буйных інвестыцыйных праектаў. Спіс такіх праектаў будзе зацвярджаць прэзідэнт краіны.

Юрыдычныя асобы змогуць атрымліваць участкі ва ўласнасць пры прыватызацыі аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці. Замежныя дзяржавы змогуць стаць гаспадарамі зямлі, дзе знаходзяцца іх дыпламатычныя прадстаўніцтвы ці консульскія ўстановы.

Грамадзяне рэспублікі, якія маюць зямельны ўчастак у пажыццёвым уладанні, атрымаюць права перадачы гэтага надзелу ў спадчыну. Участкі, набытыя сельскімі жыхарамі ва ўласнасць для вядзення асабістай гаспадаркі змогуць перадавацца іх нашчадкаў у поўным аб'ёме. Тым самым будзе знята пытанне, якое турбуе гарадскіх нашчадкаў. Па дзеючыму закону апошнія могуць прэтэндаваць толькі на кавалак да 0,25 гектара зямлі ад усёй плошчы, якой валодалі родныя. Больш таго, уладальнікі зямлі атрымаюць права распараджэння ёй па ўласнаму меркаванню: падарыць, прадаць, перадаць у спадчыну.

Праект новай рэдакцыі зямельнага кодэкса прапануе таксама прадастаўляць права сельскім выканкамам выдзяляць у арэнду грамадзянам для вядзення асабістай падсобнай гаспадаркі дадатковыя ўчасткі ў памежжы да 3 гектараў.

Жанна КАТЛЯРОВА.

БАНКАМ ДАЗВОЛЕНА ПАВЫСІЦЬ КУРС АБМЕНУ СКВ. КАЦІРОЎКІ «ПАПАЎЗЛІ» ЎГОРУ

Курс нацыянальнай валюты ў выніку абвалу на расійскіх фінансавых рынках на аічынным узняццё больш чым у тры разы. А што датычыцца «абменнікаў», то яны аказаліся літаральна мёртва-роджанымі дзецьмі, шэраг з іх сваё існаванне да гэтага часу ўжо спыніў.

Зразумела, у дадзенай сітуацыі далейшая адсутнасць нейкіх канкрэтных дзеянняў галоўнага фінансавы ўстановы поўнаасцю прымуся б зачыніць акенцы абменных пунктаў. Не сакрэт, што сёння на поўную моц працуе толькі ценявы банкіотны рынак, дзе курс абмену наяўнай валюты задавальняе як дзялкоў, так і апунтушыхся без права выбару грамадзян — ім купіць цвёрда канверсоўную магчыма толькі там. І Нацыянальны банк прыняў рашэнне: учора банкі атрымалі тэлеграму, якая дазволіла апошнім узняць курс, аднак не больш чым у паўтара раза ад курсу, які афіцыйна ўстанаўліваецца Нацыянальным банкам РБ. Такім чынам, максімальны курс куплі долара ўжо ў панядзелак у «абменніках» склаў 98 тысяч рублёў, а продажу — 99 тысяч рублёў за адзін долар.

Безумоўна, апошняе рашэнне, якое прыняў галоўны банк, павінна нейкім чынам змяніць сітуацыю на рынку валюты. У Нацбанку спецыялісты, з якімі прый-

шлося гутарыць карэспандэнту «Звязды», яго ўхваляюць. Напрыклад, начальнік упраўлення інфармацыі гэтай фінансавай установы Анатоль Драздоў так пракаменціраваў тэлеграму: «Гэта адзін з крокаў на шляху да лібералізацыі валютнага рынку і ўстанаўлення адзінага абменнага курсу ў краіне».

У камерцыйных установах таксама вітаюць гэты крок: маўляў, гэта ўжо нешта, ёсць спроба вывесці становішча з тупіка. Аднак у той жа час многія спецыялісты мяркуюць, што наўрад ці цяперашні дазвол, дакладней абмежаванне ў паўтара раза, істотна паўплывае на канкурэнцыю паміж ценявым банкіотным рынкам і легальнымі «абменнікам». Нягледзячы на новыя каціроўкі, усё ж такі ў выйгрышы застаюцца вулічныя мянялы. Дарэчы, учора ў іх курс куплі-продажу долара складаў 175—180 тысяч рублёў за долар. Нескладана падлічыць, што ў дадзенай сітуацыі перавага будзе аддавацца ўсё ж «чорнаму рынку». Але ці поўнаасцю гэта перакраслівае надзею на тое, што запрацуюць установы і юрыдычныя асобы, якія маюць ліцэнзію на ажыццяўленне валютна-абменных аперацый? Цяжка меркаваць, хоць, зноў-такі паўтормымся, ценевы знаходзяцца куды ў больш выгадным становішчы.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

УСМІХНЁМСЯ!

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

Прыходзіць п'яніца да нарколага. Урач пытае: — І многа п'яце? — Не многа... Два літры ўсяго ў дзень, не болей. — І даўно п'яце? — Не так даўно... З дзяцінства. — Ну што ж, будзем лячыць. Толькі ўгавор: дзвесце

грамаў у дзень, не болей. — Дзвесце? Добра. На наступны дзень увальваецца, на нагах не стаіць, песні спявае. Урач: — Паважаны! Мы ж з вамі дамаўляліся: дзвесце грамаў у дзень, не болей! — А ты думаеш, я ў цябе аднаго лячуся?!

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОВЛЕННЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 16 ЛІСТАПАДА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (017)							
«Славнефтехбанк»	79900	80000	43430	47490	4700	4900	216-23-91
Нацыянальны банк РБ	(курс для безналічковага абмену)						Курс на 17.11.1998
афіцыйны курс	67500,00		40375,64		4050,00		

На працягу дня ўстаноўлены курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрознівацца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўнога ўпраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

Продажа копировальных аппаратов, расходных материалов, запасных частей, ремонт, техническое обслуживание

Canon SHARP

ООО «Технический Центр СНАМИ».
Тел. (017) 227-22-55, 230-67-54, 230-57-61
Факс (017) 210-52-25, 214-89-64, 214-89-65
e-mail snamioopen.by

РАСПАРАДЖЭННЕ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 317 АБ УТВАРЭННІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

1. У мэтах забеспячэння эканамічнай стабільнасці ў Рэспубліцы Беларусь і пераадолення крызісных з'яў у эканоміцы ўтварыць Рэспубліканскі штаб пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь у наступным саставе:

Мясніковіч Міхаіл Уладзіміравіч — кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (кіраўнік Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь)

Бажэлка Алег Аляксандравіч — Генеральны пракурор
Бойка Уладзімір Васільевіч — старшыня Вышэйшага Гаспадарчага Суда

Дамашкевіч Мікалай Фёдаравіч — старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю

Лінг Сяргей Сцяпанавіч — прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь

Пласкавіцкі Аляксандр Леанідавіч — начальнік Галоўнага дзяржаўна-прававага ўпраўлення Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Пракаповіч Пётр Пятровіч — старшыня праўлення Нацыянальнага банка

Сукала Валентын Алегавіч — старшыня Вярхоўнага суда

Шэйман Віктар Уладзіміравіч — дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Рэспублікі Беларусь — памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па нацыянальнай бяспецы

2. Рэспубліканскі штаб пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь падпарадкоўваецца Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, дзейнічае на падставе Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і рашэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, забяспечвае

няўхільнае захаванне заканадаўства Рэспублікі Беларусь і ажыццяўляе паўнамоцтвы, ускладзеныя на яго Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

3. Ускласці на Рэспубліканскі штаб пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь:

падрыхтоўку і ўнясенне на разгляд Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прапановы па вызначэнні і рэалізацыі асноўных напрамкаў унутранай і знешняй палітыкі;

кантроль за выкананнем рашэнняў кіраўніка дзяржавы; прыняцце рашэнняў па рэалізацыі мераў, вызначаных Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Названыя рашэнні з'яўляюцца абавязковымі для ўсіх дзяржаўных органаў Рэспублікі Беларусь, іншых юрыдычных і фізічных асоб на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

выкананне іншых даручэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Парадак ажыццяўлення дзейнасці Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь вызначаецца яго кіраўніком па ўзагодненню з Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

4. Прадаставіць кіраўніку Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь права прыцягваць да ажыццяўлення дзейнасці Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь работнікаў дзяржаўных органаў Рэспублікі Беларусь.

5. Гэта распараджэнне ўступае ў сілу з 11 лістапада 1998 г.

Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.

11 лістапада, 1998 г. г. Мінск.

НА ПАСЯДЖЭННІ ШТАБА ПРЫ ПРЭЗІДЭНЦЕ РАЗГЛЕДЖАНЫ НАДЗЕЙНЫЯ ПЫТАННІ РАБОТЫ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Надзейныя пытанні развіцця айчынай прамысловасці былі разгледжаны 13 лістапада на пасяджэнні штаба пры прэзідэнце краіны. Яно прайшло пад старшынствам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Міхаіла Мясніковіча. У пасяджэнні прынялі ўдзел прэм'ер-міністр Сяргей Лінг, дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Віктар Шэйман, старшыня праўлення Нацыянальнага банка Пётр Пракаповіч, намеснік прэм'ер-міністра Валерый Кокараў, старшыня Вярхоўнага суда Уладзімір Бойка, Генеральны пракурор Алег Бажэлка, міністры, старшыні аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама, кіраўнікі канцэрнаў і прадпрыемстваў.

Намеснік прэм'ер-міністра Валерый Кокараў выступіў з паведамленнем, дзе адзначыў, што тэмпы, якія набрала прамысловасць Беларусі з пачатку года, апошнім часам пачаў імкліва страчваць. Асноўныя прычыны — фінансавы крызіс у Расіі, адсутнасць рэальнага курсу беларускага рубля ў адносінах да долара, рост цен на завозімыя з-за межы краіны матэрыялы і сыравіну, а таксама недастатковае ўменне нашых кіруючых кадраў працаваць у

складаных рыначных умовах. Былі названы і першачарговыя праблемы, якія трэба вырашыць у сувязі з гэтым. Перш за ўсё гэта павышэнне якасці і канкурэнтаздольнасці нашых тавараў на ўнутраным і знешнім рынках, больш актыўнае прыцягненне ў краіну буйных замежных інвестараў, зніжэнне выдаткаў вытворчасці і поўная загрузка вытворчых магутнасцяў, рэструктурызацыя, перапрафіляванне, санацыя і банкруцтва прадпрыемстваў, пошукі новых рынкаў збыту і, нарэшце, строгі ўлік і кантроль.

З прапановамі заўвагамі выступілі таксама намеснік старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю Канстанцін Сумар, дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Віктар Шэйман, міністр прамысловасці Анатоль Харлап, кіраўнікі канцэрнаў і прадпрыемстваў.

Удзельнікі пасяджэння выйшлі з пасяджэння з пачатковай прапановы. Іх рэалізацыя дасць магчымасць аздаваць абстаноўку ў прамысловасці, з найменшымі стратамі завяршыць сёлетні год і стварыць задел на будучыню.

Алег ШВЕДАЎ, БЕЛТА.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ ДАЛАЖЫЎ ПРЭЗІДЭНТУ АБ РАБОЦЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ШТАБА

Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка 16 лістапада прыняў з дакладам кіраўніка сваёй Адміністрацыі, кіраўніка Рэспубліканскага штаба пры прэзідэнце Міхаіла Мясніковіча.

Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы, Аляксандр Лукашэнка заслухаў інфармацыю аб рабоце, якая праводзіцца Рэспубліканскім штабам у адпаведнасці з даручэннямі, дадзенымі прэзідэнтам на нарадзе па праблемах спажывецкага рынку краіны. Кіраўніку дзяржавы было далажана таксама аб выніках пасяджэння штаба, якое адбылося 13 лістапада. На ім аналізавалася становішча спраў у прамысловасці і абмяркоўваліся неабходныя меры па забеспячэнню яе ўстойлівага функцыянавання.

У паведамленні прэс-службы адзначана, што прэзідэнт пагадзіўся з пералікам першачарговых пытанняў, вынесеных на разгляд Рэспубліканскага штаба на гэтым тыдні. У парадак дня яго маючых

адбыцця пасяджэнняў уключаны такія праблемы, як цэнавая палітыка, курсаўтварэнне, абавязковы продаж свабодна канверсійнай валюты, арганізацыя работ гандлю, дзейнасць праваахоўных органаў і судовай абароны спажывецкага рынку. На асобных пасяджэннях штаб разгледзіць работу ўрада, аблвыканкамаў, шэрагу міністэрстваў і ведамстваў па забеспячэнню краіны прадуктамі харчавання, лясных і агнёвых устаноў медыкаментамі і медыцынскай тэхнікай, а таксама па адшуканню дадатковых крыніц фінансавання дзяржаўных расходаў і па эканоміі дзяржаўных сродкаў.

Кіраўнік дзяржавы на спецыяльнай нарадзе ў чэрвені мае намер заслухаць справаздачы кіраўніка і членаў Рэспубліканскага штаба, а таксама кіраўніцтва ўрада аб праведзенай рабоце па гэтых пытаннях, гаворыцца ў паведамленні прэс-службы прэзідэнта краіны.

БЕЛТА.

Работнікам сельскай гаспадаркі, перапрацоўчай прамысловасці і сацыяльнай сферы ў вёсцы, фермерам, ветэранам сельскагаспадарчай вытворчасці і сельскай моладзі

Паважаныя таварышы!

Сардэчна віншую вас з Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу.

Завяршаецца сельскагаспадарчы год, што запатрабаваў ад вас спраўды гераічных намаганняў, арганізаванасці і высокай дысцыпліны, якія далі магчымасць у вельмі складаных умовах убраць з палёў збожжа і павысіць прадукцыйнасць жывёлагадоўчых фермаў. Больш, чым у мінулым годзе, атрымана бульбы, цукровых буракоў, агародніны, ільну, мяса і малака. Жыхары Беларусі забяспечаны неабходнымі прадуктамі харчавання, значная частка іх пастаўляецца на экспарт.

Дасягнутыя вынікі — заслуга ўсіх вас, хто з поўнай аддачай працаваў на палях, фермах, у майстэрнях, на перапрацоўчых прадпрыемствах, у навуковых установах, абслуговых арганізацыях, на фермерскіх сядзібах, асаблівых падвор'ях, у сацыяльнай сферы ў вёсцы. Разам з сялянамі важкі ўклад ва ўборку ўраджаю ўнеслі і работнікі прамысловых, транспартных і іншых прадпрыемстваў, воіны Узброеных Сіл, насельніцтва гарадоў, ветэраны сельскагаспадарчай вытворчасці і сельскай моладзі.

Краіна ацаніла вашу працу, ўзнагародзіўшы многіх удзельнікаў уборкі, лепшых калектывы гаспадарак, раёны і вобласці на рэспубліканскім фестывалі-кірмашы працаўнікоў вёскі «Дажынкi-98». Шэраг работнікаў адзначаны на абласных, раённых фестывалях і непасрэдна ў гаспадарках.

У гэты святочны дзень я звяртаюся да кіраўнікоў, спецыялістаў гаспадарак, механізатараў, жывёлаводаў, іншых работнікаў аграпрамысловага сектара, ветэранаў сельскагаспадарчай вытворчасці і сельскай моладзі мабілізаваць свае сілы на паспяховае правядзенне зімоўкі жывёлы, на выкананне ўсіх работ па падрыхтоўцы да вясновай сяўбы, на эфектыўнае выкарыстанне перапрацоўваемай сельскагаспадарчай сыравіны, на стварэнне трывалай асновы для далейшага развіцця аграрнай галіны рэспублікі.

Ваша высакародная справа, накіраваная на забеспячэнне насельніцтва прадуктамі харчавання, заўсёды будзе і ў далейшым падтрымлівацца прэзідэнтам і ўрадам краіны. Вырашаць праблемы і пераадолюць цяжкасці мы павінны разам.

Дзякую вам за самаадданую працу.

У дзень прафесійнага свята ад усіх душы жадаю вам новых працоўных поспехаў на карысць роднай Беларусі. Моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту вам і вашым блізкім.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

15 лістапада 1998 г.

РАШЭННЕ Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь № 2 АБ СТАНЕ СПРАЎ У ПРАМЫСЛОВАСЦІ РЭСПУБЛІКІ

1. Адзначыць недастатковую работу Савета Міністраў па кіраўніцтве прамысловасцю, што прывяло да парушэнняў стабільнасці ў рабоце прадпрыемстваў галіны, зніжэння тэмпаў росту прамысловай вытворчасці і яе рэнтабельнасці, асваення новай тэхнікі і тэхналогій, якасці і канкурэнтаздольнасці прадукцыі і, як вынік, скарачэння экспарту, росту складскіх запасаў прадукцыі, узнікнення фактаў скарачэння загрузкі вытворчых магутнасцяў і рабочых месцаў.

2. Указаць міністру прамысловасці А. Д. Харлапу, прэзідэнту канцэрна «Белмашспрам» М. І. Поўху на нізкі ўзровень фінансавана-эканамічнай работы, адсутнасць дзейных мераў па скарачэнню дэбіторскай і крэдыторскай запызчанасці, захаванню абаротных сродкаў прадпрыемстваў, пашырэнню рынкаў збыту выпускаемай прадукцыі, неэфектыўны кантроль за выкананнем прымаемых рашэнняў.

3. Адзначыць неадвальную чую работу Мінзнешэканамсвязяў (Марыніч) па забеспячэнню росту экспарту Рэспублікі Беларусь, слабую эканамічную прапрацоўку ім перспектывных прамакаў гандлёвага супрацоўніцтва рэспублікі з іншымі краінамі і рэальных умоў заключэння міждзяржаўных пагадненняў у гэтай сферы. Міністэрству забяспечыць належны прафесійны ўзровень у рабоце з кадрамі, адказнымі за прасоўванне беларускіх тавараў на замежныя рынкі.

4. Зварнуць увагу кіраўнікоў аблвыканкамаў, Мінскага гарвыканкама на слабы ўплыў выканаўчых і распарадчых органаў на месцах на сацыяльна-эканамічнае становішча прадпрыемстваў, размешчаных на іх тэрыторыях, адсутнасць актыўнай мэтанакіраванай работы па развіцці вытворчасці, работ, паслуг, якія забяспечваюць найбольш поўнае задавальненне патрэбнасцяў і занятасць насельніцтва.

5. Савету Міністраў: да 20 лістапада вызначыць комплекс канкрэтных мераў па нарошчванню экспарту і скарачэнню імпарту тавараў, рэальнай падтрымкі прадпрыемстваў-экспарцёраў, уключаючы стымуляванне звышпланаванага экспарту прадукцыі (работ, паслуг) айчынных тавараўтворцаў шляхам прадастаўлення падатковых і іншых льгот, урэгуляванне пытанняў зніжэння чыгуначных тарыфаў па перавозцы экспартных грузаў і тавараў крытычнага імпарту;

прыняць рашэнне аб дзяржаўнай падтрымцы экспартарыентаваных праектаў.

13 лістапада 1998 г., г. Мінск.

Кіраўнік Рэспубліканскага штаба пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь
М. МЯСНІКОВІЧ.

13 лістапада 1998 г., г. Мінск.

АФІЦЫЙНА

ПЕРШАЯ АСАБІСТАЯ СУСТРЭЧА ПРЭЗІДЭНТАЎ БЕЛАРУСІ І ЛІТВЫ ПАСЛУЖЫЦЬ АСНОВАЙ ДЛЯ РАЗВІЦЦА ПАЛІТЫЧНАГА ДЫЯЛОГА ПАМІЖ ДЗВЮМА КРАІНАМІ Ў БУДУЧЫНІ

Першая асабістая сустрэча прэзідэнтаў Беларусі і Літвы і праведзеныя перагаворы павінны паслужыць трывалай асновай для развіцця дыялога паміж дзвюма дзяржавамі па ўсяму спектру ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва і прынесці вялікую карысць беларускаму і літоўскаму народам. Такі пункт гледжання 12 лістапада выказаў кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў хуткім часе пасля сустрэчы са сваім літоўскім калегам — прэзідэнтам гэтай краіны Валдасам Адамкусам.

Беларуска-літоўская сустрэча на вышэйшым узроўні прайшла на літоўскім прапускным пункце Мядзінікай у некалькі этапаў. Спачатку кіраўнікі Беларусі і Літвы Аляксандр Лукашэнка і Валдас Адамкус правялі сустрэчу сам-насам, а ў гэты ж час міністр замежных спраў Іван Антановіч сустрэўся з кіраўніком літоўскага знешнепалітычнага ведамства Альгірдасам Саўдаргасам. Затым адбыліся перагаворы ў пашыраным саставе, у якіх з беларускага боку прынялі ўдзел дзяржаўны сакратар Савета бяспекі, памочнік прэзідэнта па нацыянальнай бяспецы Віктар Шэйман, міністр замежных спраў Іван Антановіч, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Іван Шакола, прэзідэнт канцэрна «Белэнерга» Валентын Герасімаў і іншыя афіцыйныя асобы.

Па выніках сустрэчы кіраўнікоў дзвюх дзяржаў было прынята сумеснае паведамленне для друку. У ім, у прыватнасці, гаворыцца, што ў ходзе перагавораў беларускі і літоўскі бакі адзначылі агульнае імкненне развіваць добра-суседскія адносіны паміж дзвюма дзяржавамі ў адпаведнасці з палажэннямі Дагавора аб

добрасуседстве і супрацоўніцтве паміж Літоўскай Рэспублікай і Рэспублікай Беларусь ад 6 лютага 1995 года, а таксама іншых міжнародных і двухбаковых дакументаў.

Прэзідэнты Беларусі і Літвы выказаліся за пашырэнне кантактаў паміж грамадзянамі, моладзю, няўрадавымі арганізацыямі, установамі друку і інфармацыі дзвюх краін. З гэтай мэтай дасягнута дамоўленасць аб стварэнні сумеснага фонду імя Францыска Скарыны.

Асобным блокам у сумесным паведамленні для друку выдзелены праблемы, звязаныя з дэмаркацыяй і аховай беларуска-літоўскай граніцы. У прыватнасці, Аляксандр Лукашэнка і Валдас Адамкус выказалі зацікаўленасць у хутэйшым завяршэнні дэмаркацыі агульнай граніцы і развіцці яе інфраструктуры, удзяляючы асаблівую ўвагу павелічэнню прапускання здольнасці кантрольна-прапусковых пунктаў, а таксама стварэнню сістэмы надзейнага пагранічнага кантролю. Прэзідэнты таксама адзначылі, што нелегальная міграцыя з'яўляецца актуальным пытаннем для Беларусі і Літвы. Кіраўнікі дзяржаў аднадушныя ў тым, што гэта праблема можа быць урэгулявана шляхам унясення практычных рэзямімі нелегальных мігрантаў з удзелам усіх зацікаўленых бакоў.

Аляксандр Лукашэнка і Валдас Адамкус заявілі, што Рэспубліка Беларусь і Літоўская Рэспубліка паважаюць права кожнай дзяржавы ўступаць у міжнародныя палітычныя, эканамічныя і абаронныя саюзы, не парушаючы пры гэтым атмасферы добра-суседства і даверу, якая склалася ў рэгіёне.

БЕЛТА.

ГЕНАДЗЬ СЕЛЯЗНЁЎ ІНФАРМАВАЎ СТАРШЫНЮ ВЫШЭЙШАГА САВЕТА САЮЗА БЕЛАРУСІ І РАСІІ

У сталічнай рэзідэнцыі кіраўніка беларускай дзяржавы ў Вайсковым завулку 13 лістапада за зачыненымі дзвярамі прайшла сустрэча прэзідэнта Аляксандра Лукашэнка са Старшынёй Дзяржаўнай Думы Федэральнага Сходу Расіі Генадзем Селязнёвым.

Як заявіў пасля яе журналістам спікер ніжняй палаты расійскага парламента, размова на сустрэчы ішла аб маючых адбыцца ў снежні ў Мінску пасяджэнні Выканкама «саюза дзвюх» і пазачарговай сесіі Парламенцкага Сходу. Абмяркоўвалася і пытанне аб правядзенні пасяджэння Вышэйшага Савета Саюза Беларусі і Расіі.

Генадзь Селязнёў падрабязна прайнфармаваў Старшыню Вышэйшага Савета Аляксандра Лу-

кашэнка аб дакументах, прынятых на праведзенай у Яраслаўлі сесіі Парламенцкага Сходу «саюза дзвюх», у тым ліку і аб праўху ў Статут Саюза, якія даць адзінага грамадзянска і статусу Парламенцкага Сходу як прадстаўнічага органа. Акрамя таго, на сустрэчы прэзідэнта і спікера абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з унутранай і знешняй палітыкай дзвюх дзяржаў.

Вольга ШЧАДРЫНА, БЕЛТА.

ГЕНАДЗЬ СЕЛЯЗНЁЎ ПАБЫВАЎ НА БЕЛАРУСКІХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ

У рамках рабочага візіту ў Мінск Старшыня Дзярждумы Федэральнага Сходу Расіі Генадзь Селязнёў раніцай 13 лістапада адбылася яго сустрэча ў канцэрне «Белрэнсурс» з удзельнікамі навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай праблемам несплачальнасці ў выканання маёмасных абавязанасцяў у гандлёва-эканамічных адносінах краін СНД.

«На працягу бліжэйшых пяці дзён пытанні ўзаемных сплачальнасцяў паміж Беларуссю і Расіяй будуць адрэгуляваны, — заявіў, выступаючы перад прысутнымі, Генадзь Селязнёў.

Далей спікер Дзярждумы адзначыў, што галоўнай мэтай яго візіту ў Мінск з'яўляецца прадаўжэнне сумеснай работы з прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам і беларускімі парламентарыямі па стварэнню асноўных дакументаў, якія забяспечыць трывалую будучыню Саюза Беларусі і Расіі.

У час знаходжання Генадзя Селязнёва ў канцэрне «Белрэнсурс» яго суправаджалі старшыні абедзвюх палат Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Анатоль Малафееў і Павел Шыпук.

Далей спікер Дзярждумы адзначыў, што галоўнай мэтай яго візіту ў Мінск з'яўляецца прадаўжэнне сумеснай работы з прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам і беларускімі парламентарыямі па стварэнню асноўных дакументаў, якія забяспечыць трывалую будучыню Саюза Беларусі і Расіі.

У час знаходжання Генадзя Селязнёва ў канцэрне «Белрэнсурс» яго суправаджалі старшыні абедзвюх палат Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Анатоль Малафееў і Павел Шыпук.

Далей спікер Дзярждумы адзначыў, што галоўнай мэтай яго візіту ў Мінск з'яўляецца прадаўжэнне сумеснай работы з прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам і беларускімі парламентарыямі па стварэнню асноўных дакументаў, якія забяспечыць трывалую будучыню Саюза Беларусі і Расіі.

Далей спікер Дзярждумы адзначыў, што галоўнай мэтай яго візіту ў Мінск з'яўляецца прадаўжэнне сумеснай работы з прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам і беларускімі парламентарыямі па стварэнню асноўных дакументаў, якія забяспечыць трывалую будучыню Саюза Беларусі і Расіі.

Ігар ХОМІЧ, БЕЛТА.

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 550 Аб узнагароджанні Л. К. Шаблоўскай медалём Францыска Скарыны

За шматгадовую плённую працу па распаўсюджванню выданняў перыядычнага друку ўзнагародзіць дырэктара Мінскага гарадскога аптова-рознічнага прадпрыемства «Белсаюздрук» Шаблоўскую Ларысу Кузьмінічу медалём Францыска Скарыны.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.
16 лістапада 1998 г., г. Мінск.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ІНДЭКСЕ СПАЖЫВЕЦКІХ ЦЭН ЗА КАСТРЫЧНІК 1998 ГОДА

Міністэрства статыстыкі і аналізу паведамляе, што за кастрычнік 1998 года індэкс спажывецкіх цэн у параўнанні з вераснем 1998 года склаў 121 працэнт, са снежнем 1997 года — 185,1 працэнта.

АБ ПАМЕРЫ УТРЫМАННЯ З НАЙМАЛЬНІКАЎ СРОДКАЎ ДЛЯ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ СВОЕЧАСОВАЙ ВЫПЛАТЫ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ

У сувязі з апублікаваннем за кастрычнік 1998 г. індэкса спажывецкіх цэн Міністэрства працы і Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь паведамляюць.

У кастрычніку мінімальны спажывецкі бюджэт (МСБ) на аднаго члена сям'і з чатырох чалавек склаў 4.567.848 (3775081 x 1,21) рублёў у месяц. Згодна з пастановай Мінпрацы і Мінстата ад 22.02.1996 г. № 13/4 для забеспячэння своечасовай выплаты зароботнай платы неабходна ўтрымліваць з наймальнікаў суму ў памеры 60 працэнтаў МСБ — гэта значыць 2.740.710 рублёў на кожнага работніка (4567848 x 60 : 100).

Названы нарматыў прымяняецца з дня апублікавання ў друку пры падачы заяўкі для атрымання сродкаў на зароботную плату і пагаднення яе запазычанасці незалежна ад тэрмінаў утварэння.

КАМЕНТАРЫЙ АБ ПАРАДКУ ІНДЭКСАЦЫІ ДАХОДАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА ЗА КАСТРЫЧНІК 1998 Г.

У сувязі з апублікаваннем індэкса спажывецкіх цэн за кастрычнік 1998 г. Міністэрства працы Рэспублікі Беларусь паведамляе.

У адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб індэксацыі даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі» і згодна з пастановай Міністэрства працы Рэспублікі Беларусь ад 28 жніўня 1998 г. № 1359 «Аб павышэнні памеру мінімальнай зароботнай платы, тэрыфнай стаўкі першага разраду і ўдасканаленні Адзінай тэрыфнай сеткі работнікаў Рэспублікі Беларусь» індэксацыя грашовых даходаў за кастрычнік гэтага года, атрымліваючы з бюджэтных крыніц, праведзеная ў выглядзе аднарадовага перагляду памераў аплаты працы, сацыяльных пенсій, дапамог, стипендий, грашовага забеспячэння, а таксама сум кампенсацыі ўрон, нанесенага калецтвам або іншым пашкоджаннем здароўя, звязаным з выкананнем працоўных абавязкаў, за выключэннем дапамог сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей.

Улічваючы, што індэкс спажывецкіх цэн у кастрычніку ў параўнанні з вераснем г. г. перавысіў п'яціпрацэнтны парог, дапамогі сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, за кастрычнік г. г. індэксуюцца на 78,2 працэнта, вылічаных нарастаючым падраўнкам да студзеня г. г.

Індэксацыя ажыццяўляецца з прымяненнем пераменнай шкалы нарматываў індэксацыі на кожны працэнт прыросту спажывецкіх цэн для розных частак даходу: у межах 700.000 рублёў — 1 працэнт ад 700.001 да 1.400.000 рублёў — 0,5 працэнта.

Частка даходу, якая перавышае 1.400.000 рублёў, не індэксуецца.

Насельніцтву, якое атрымлівае даходы з іншых крыніц, кампенсацыя страт ад інфляцыі ажыццяўляецца па асновах, прадугледжаных калектыўнымі дагаворамі (пагадненнямі).

Для жадаючых у Германію зноў запалена зялёнае святло

Як паведамлялася, на тыдзень была прыпынена работа візавага аддзела Пасольства ФРГ у Рэспубліцы Беларусь. Часовыя нязручнасці былі выкліканы тым, што аддзел пераязджаў у новы будынак.

А ў мінулы пятніцу «Звязда» атрымала паведамленне, што нямецкія дыпламаты зноў прыступілі да работы ўжо па адрасу вул. Будзёнага, дом 10, што ў нейкай сотні крокаў ад станцыі метро «Трактарны завод». Магчыма, новага будынка, на думку супрацоўнікаў пасольства, дазваляць больш эфектыўна працаваць з беларускімі грамадзянамі, верагодна, скараціцца чэргі на афармленне дакументаў і атрыманне віз. Цяпер прыём наведвальнікаў будзе весціся адначасова васьмю аператарамі.

Пасольства ФРГ таксама паведамляе новыя тэлефоны свайго візавага аддзела, а таксама аддзела права і эканомікі: 230-35-30, 230-12-14, 230-89-18, 210-51-75. Факс 230-37-97.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

Сітуацыя

«НУ ПАЧАКАЙ!»

— угаворвае ЖЭС жыхара. Аднак
ва ўсякага чакання ёсць свая мяжа...

Ацяпляльны сезон пачаўся ўжо больш за месяц таму. У кватэры прыйшло доўгачаканае цяпло. Але, як гэта ні крыўдна, даволі часта жыхары і ЖЭС становяцца «на барыкадах». Узнікае такая сітуацыя ў тым выпадку, калі спецыялісты жыллёва-эксплуатацыйнай службы альбо зусім не выконваюць сваіх абавязкаў, ці выконваюць іх толькі пасля «напамінаў». Ацяпляльны сезон — сапраўдны «лік» абвастраення адносінаў.

Яно і зразумела — ацяпленне і водазабеспячэнне ці не самыя «асноўныя» паслугі. Калі няма іх, то знікае і камфорт асяроддзя пражывання. У кватэры ўжо не тая ўтульнасць, ды і настрой ў жыхара далёкі ад ідэальнага. А работнікі ЖЭСа яшчэ і палюбуюць: плаціце, а то адключым ваду. За што плаціце, калі паслуга проста адсутнічае?

Менавіта такая сітуацыя ўзнікла сёлета ў Мінску на Лагойскім тракце, 30, корпус 1. Жыхары чаквертага пад'езда гэтага дома пачатку сёлетняга ацяпляльнага сезона проста не заўважылі — батарэі ў іх паранейшаму халодныя як лёд. У кватэрах вельмі халодна, прыходзіцца паціпаць газ і апрагнацца (у хаце, як на

вуліцы). У гэтым пераканаўся асабіста падчас наведвання «халоднага» пад'езда. У 72-й кватэры жыхары ходзяць у валёнках і вушанках. «А што рабіць? — заўважыла гаспадыня, — Трэба ж нейкім чынам выжываць».

У ЖЭСе ж разводзяць рукамі і... абяцаюць выправіць сітуацыю. Такія размова ідзе ўжо амаль месяц. Сантэхнікі прыходзяць у кватэры, даследуюць ацяпляльнае абсталяванне, складаюць адпаведныя паперы і знікаюць. Раз'юшаныя жыхары тэлефонуць і абурваюцца. І так можа працягвацца бясконца...

Калі мы звязаліся з дыспетчарам ЖЭС № 78, то прычынай халодных батарэй была названа наяўнасць паветра ў інжынерных сістэмах. Каб выправіць няспраўнасць, неабходна, каб усе жыхары былі на месцы, а зрабіць гэта цяжка таму, што працоўны дзень сантэхнікаў заканчваецца ў 18.00. Вось і замыкаецца «кола». Жыхары ўжо знаходзяцца на «мяжы», дык гэта дарослыя, яны лягчы пераносіць халадзечу, а малым як быць? Работнікі ЖЭСа кампетэнтнага адказу даць не могуць, а на вуліцы, між тым, не цяпле...

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

«Звязда» едзе ў Акцябрскі

18 і 19 лістапада ў Акцябрскім раёне будзе працаваць «выязная прыёмная» газеты «Звязда», Федэрацыі прафсаюзаў, міністэрстваў жыллёва-камунальнай гаспадаркі, сацыяльнай абароны і аховы здароўя.

«Выязная прыёмная» пачне працаваць 18 лістапада ў 15.00 у будынку райвыканкама. У 18.00 пачнецца сустрэча з насельніцтвам у вёсцы Чырвоная Слабада.

19 лістапада з 8.30 удзельнікі «выязной прыёмнай» будуць знаходзіцца ў вёсцы Рассвет.

Да нас едзе Ульянаў! Міхаіл!

З 22 па 29 лістапада прыхільнікі кіно змогуць убачыць фестываль «Лістапад», які штогод праходзіць у Мінску.

З гэтай нагоды мы сустрэліся з народным артыстам СССР Міхаілам Ульянавым, якога папрасілі раскажаць пра свой новы фільм «Сачыненне да Дня Перамогі».

— Алег Яфрэмаў, Вячаслаў Ціханаў і я іграем трох лётчыкаў, якія захопліваюць самалёт і злятаюць неведома куды, — больш іх ніхто не убачыць. Гэта адзіны крок, які ратуе іх ад штодзённых рэчаіснасці. На мой погляд, гэты фільм атрымаўся вельмі душэўным, простым, дэмакратычным. Ён стварае атмасферу нашага сённяшняга няпростага жыцця. Плануюцца, што М. Ульянаў і В. Ціханаў прыедуць у Мінск і асабіста прадставяць карціну сталічным глядачам. Нам застаецца толькі чакаць.

Вольга РАМАНЮК.

Грыбны сезон выдаўся для нарыхтоўшчыкаў ураджайным

Як паведамілі «Звяздзе» ў Белкаапсаюз, сёлета ў рэспубліцы было нарыхтавана 918 тон грыбоў, што ўдвая перавышае паказчык мінулага года.

Найбольш удала спрацавалі нарыхтоўшчыкі ў Гомельскай і Мінскай абласцях, дзе ў кожнай было закуплена ў насельніцтва па 225 тон грыбной прадукцыі. А менш за ўсё нарыхтавалі грыбоў у Магілёўскай (130 тон) і Гродзенскай абласцях (125 тон).

Практычна ўвесь сёлетні ўраджай застаўся ў Беларусі. Асноўны «валютны» прадукт — лісічкі, які, дарэчы, прымаўся ў насельніцтва на працягу сезона па 55—60 тыс. руб. за кілаграм, — раптам перастаў карыстацца на Захадзе попытам. А дакладней, яго выцясніла з захаднеўрапейскага рынку кітайская прадукцыя.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ІНДЭКСЕ ЦЭН ВЫТВОРЦАЎ НА ПРАМЫСЛОВУЮ ПРАДУКЦЫЮ ВЫТВОРЧА-ТЭХНІЧНАГА ПРЫЗНАЧЭННЯ ЗА КАСТРЫЧНІК 1998 ГОДА

Міністэрства статыстыкі і аналізу паведамляе, што ў кастрычніку 1998 года ў параўнанні з вераснем 1998 года індэкс цэн вытворцаў на прамысловую прадукцыю вытворча-тэхнічнага прызначэння склаў 113,1 працэнта, са снежнем 1997 года — 172,2 працэнта, са снежнем 1996 года — 336,1 працэнта.

Спортэкспрэс

Да п'едэстала не дабраліся

У нядзелю фінскі горад Лахці развітаўся з чэмпіянатам свету па цяжкай атлетыцы, на якім была зафіксавана рэкордная колькасць краін-удзельніц — 71. Праўда, спартсменаў з'ехалася крыху менш, чым на суветнае першынство-96 у Кітай, дзе паспрабавалі ішчася на памосце аж 433 атлантысты. У Фінляндыі выступілі ўжо 391 цяжкаатлет, што зусім зразумела: колькасць вагавых катэгорый у мужчын скарачана з 10 да 8, а ў жанчын — з 9 да 7.

У чатырох намінацыях выступілі нашы мужчыны. Вынікі можна назваць «сціплымі», бо ні адзін з беларускіх волатоў нават не наблізіўся да п'едэстала гонару. Найбольш удалымі можна лічыць выступленні новапалачан Сяргея Лаўрэнава (вагавая катэгорыя да 69 кг) і Уладзіміра Емяльянава (105 кг), якія аказаліся ў выніковых пратаколах на 7-й пазіцыі. Прадстаўнік Салігорска Павел Бузук (94 кг) і мінчанін Алег Клічко заваявалі 11-е месца.

На памосце ў Лахці было ўстаноўлена 8 суветных рэкордаў. Найбольш удала выступілі штангісты Балгарыі, Кітая і Турцыі. Ніводнага рэкардсмена на гэты раз не было ў зборнай Расіі. Праўда, расіяне ўсё ж змаглі заваяваць 2 залатыя, 2 сярэбраныя і 6 бронзавых медалёў.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Мінскі СКА зноў прайграў, але шанцы застаюцца

Гандбалісты Мінскага спартыўнага клуба арміі правялі свой другі матч у групавым турніры Лігі чэмпіёнаў. Пасля буйнога дамашняга проигрышу ад «зорнай» «Барселона» (17:30) падначалены Спартака Мірановіча ўступілі на выездзе швейцарскаму «Вінтэртур» — 21:28. У гэты ж час іспанцы ўпэўнена пераігралі ў родных сценах запарожскі ЗТР — 27:17 і ўзначалілі турнірную тэблицу групы «В». Наступны тур пройдзе 5-6 снежня. Сустрэкаюцца: «Вінтэртур» — «Барселона», СКА — ЗТР. Каб захаваць шанцы на 2-е месца ў групе, якое дае права прайсці ў далейшы этап Лігі чэмпіёнаў, армейцам абавязкова трэба выйграць ва ўкраінскіх гандбалістаў, прычым з я мага большым разрывам, бо дома запарожцы, як правіла, не надта гасцінныя.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Крымінал

Замест нямецкіх марак махляр падсунуў бразільскія крузейра

Ахвярай спрытнага махляра стала нядаўна жыхарка Гродна, якой хацелася прадаць музычны цэнтр. Даволі сальдны пакупнік, які пераступіў парог кватэры, зусім не выклікаў у яе падазрэнне. Праўда, замест долараў прапанаваў 500 нямецкіх марак — суму ў рублях нават большую за кошт «Філіпса». Разам з музычным цэнтрам гаспадыня перадала мужчыну 70 «зялёных» рэшты. Толькі калі малады чалавек разам з пакупкай быў ужо на вуліцы, жанчына пры больш дэтальным вывучэнні купюры з жахам даведалася аб яе бразільскім паходжання. А маркі і крузейра — гэта зусім розныя грошы па сваёй пакупной вартасці. 500 крузейра можа не хапіць нават на пачак не самых прэстыжных цыгарэт.

Георгій СЫСОЙ,
прэс-служба УУС
Гродзенскага аблвыканкама.

Куды зніклі норкі?..

Для сённяшніх злodeяў нават цагляныя сцены не перашкода. Гэта лішні раз даказалі рабаўнікі, якія аблюбавалі звераферму паблізу вёскі Латвічы Баранавіцкага раёна.

Невядомыя ноччу праламалі сценку ў складскае памяшканне зверафермы калгаса «Латвічскі» і выкрасілі скуркі норкі. Як падлічылі ў гаспадарцы, урон нанесены калгасу складае 549 мільёнаў рублёў.

Яшчэ адна фермерская гаспадарка пацярпела пасля набегу злачынцаў паблізу вёскі Паддубы Аршанскага раёна. Невядомыя ўмудрыліся знесці з належачай гаспадарцы электралініі 2800 метраў алюмініевага проваду на 216 мільёнаў рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

Не разлічылі

Да прыватнага таксіста ў Луніцы падыйшлі двое падвыпіўшых хлопцаў, і папрасілі падвезці да адной з вёсак недалёка ад райцэнтра. За паслугу паабяцалі добра заплаціць.

Адзін адразу ж сеў на задняе сядзенне, а другі наперадзе, побач з таксістам. Калі выехалі за горад, той, што сядзеў ззаду, дастаў з курткі шнурок, зрабіў пятыю і накінуў вадзіцелю на шыю, а яго напарнік ухаліў таксіста за рукі, але бандыты пралічыліся. Вадзіцель аказаўся моцным мужыком. Яму ўдалося вырвацца з машыны.

А далей усё было проста. Таксіст падняў крык, а побач праязджаў міліцэйскі патруль. Злачынцы кінуліся ўцякаць, але іх злавалі.

Таксіст застаўся пры «Audi-80», а злачынцаў чакае турма.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Пытальнік

«ВЫШЛІ МНЕ, МАМА, У РАСІЮ ПЕРАВОД...»

Чаму ў «Белпошты»
ўзнік востры дэфіцыт
расійскіх грошай?

Зараз шмат гаворыцца і пішацца пра Саюз Беларусі з Расіяй. Але гэта, відаць, усё толькі на словах і паперы. У рэальным жыцці, на жаль, атрымліваецца наадварот. Мой сваяк жыве ў Смаленскай вобласці. Як ён піша, нялёгка яму даводзіцца. Вырашыла дапамагчы: паслаць трохі грошай. Але ў аддзяленні сувязі мне казалі, што паштовыя пераводы ў Расію забаронены. Не прынялі ў мяне грашовы перавод і ў Туркменістан, дзе жыве (дарэчы, вельмі бедна) мая родная сястра.

Паважаная рэдакцыя, адкажыце, калі ласка, у сувязі з чым прыняты такія строгія загады і калі можна будзе, як і раней, паслаць грашовы перавод куды хочаш?

З павагай

Галіна Міндалёва, г. Мінск.

З аналагічным пытаннем звярнулася ў «Звязду» і Аля Патроўна Захарэвіч з в. Беразіно Докшыцкага раёна. А ўся справа ў тым, што ў Расіі вучыцца яе сын. Ён у маці баліць за яго душу, што на адну стыпендыю там зараз не пражывеш, а грашовы перавод на пошце не прымаюць.

Вось як па просьбе рэдакцыі гэту няпростую сітуацыю растлумачыў намеснік міністра сувязі М. Малочка:

— Існуючая сістэма абмену паштовымі грашовымі пераводамі з Расійскай Федэрацыяй, станючыца сальда, якое пастаянна падтрымліваецца за кошт перавышэння сумы ўваходных пераводаў над выходнымі, давала магчымасць весці разлікі з паштовай адміністрацыяй Расіі за адпраўляемыя з Беларусі паштовыя пераводы. Аднак у сувязі з пінансамі крэдытаў у Расійскай Федэрацыі сітуацыя па іх абмену з верасня г. г. стала мяняцца, рэзка скарацілася паступленне з Расіі паштовых пераводаў, у выніку чаго сальда стала адмоўным.

Натуральна, у Рэспубліканскага аб'яднання «Белпошта» ўзнікла вострая неабходнасць у набывіці расійскіх рублёў для ўзаемааралікаў з паштовай адміністрацыяй Расіі. Але паколькі заяўка «Белпошты» на куплю расійскіх рублёў з боку Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь не была задаволеная ў сувязі з абмежаваным прапанаваннем валюты на Міжбанкаўскай валютнай біржы, то было прынята рашэнне часова спыніць прыём паштовых пераводаў ад фізічных асоб у адрас Расіі (за выключэннем пераводаў па сацыяльна значных плацяхах — пенсіі, аліменты і інш.). Такім чынам, Міністэрству сувязі ў адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь і Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь ад 25 лістапада 1993 года № 801/26 «Аб мерах па ўпарадкаванні ўзаемааралікаў паміж Рэспублікай Беларусь і рэспублікамі былога Саюза ССР па паштовых пераводах» дадзена права рэгулявання прыёму паштовых грашовых пераводаў у тую ці іншую дзяржаву.

Праўда, варта зазначыць, улічваючы значнасць паслугі па перасылцы грашовых пераводаў, просьбы насельніцтва, пазбаўленага магчымасці адправіць дапамогу блізім людзям, з боку нашага міністэрства цяпер прымаюцца меры па першачарговай куплі Рэспубліканскім аб'яднаннем «Белпошта» расійскіх рублёў на таргах Міжбанкаўскай валютнай біржы для ажыццяўлення разлікаў з Паштовай адміністрацыяй Расіі па выходных паштовых пераводах.

Што датычыць пытання перасылкі паштовых грашовых пераводаў у Туркменістан, то хачу паведаміць, што ў адпаведнасці з падпісаным пагадненнем паміж паштовымі адміністрацыямі Рэспублікі Туркменістан і Рэспублікі Беларусь ажыццяўляецца абмен паштовымі грашовымі пераводамі. Але гранічная сума аднаго такога пераводу, адпраўляемага ў гэту краіну, абмяжоўваецца 250 тысячамі беларускіх рублёў.

Падрыхтаваў да друку
Іван БРАЛКА.

Уся
справа ў...
суміраванні

Працую галоўным слесарам у аўтактарным парку калгаса, праводжу ўсе работы слесара і, апроч таго, вулканізую камеры, займаюся спайкай радыятараў. Ці не маглі б вы паведаміць, якім павінен быць мой водпуск?

З павагай
Р.В. Клімовіч,
Браслаўскі раён

На жаль, з-за таго, што ў пісьме ў рэдакцыю вы не паведамілі поўных звестак аб сабе і сваёй рабоце, даць дакладны адказ на пытанне даволі складана. Тым не менш, паспрабуем разабрацца. Так, паводле заканадаўства, калі слесар робіць рамонт аўтамабіляў, якія працуюць на газе, ён мае права на 6 дадатковых дзён, а калі аўтамабіляў, якія працуюць на аўтамабільным бензіне, — на 12 дадатковых дзён водпуску. Асобна вылучаецца вулканізатаршчык: пры ўмове, што на гарачых вулканізатарных работах ён заняты не менш чым палову рабочага часу, ён мае права на 6 дадатковых дзён адпачынку.

Цяпер (улічваючы, што пры суміраванні для ўсіх грамадзян краіны асноўны водпуск складае 12 працоўных дзён) падлічым. Напрыклад, калі вы рамантуеце аўтамабілі на газе і адначасова не менш чым палову працоўнага дня заняты вулканізацыяй, то агульная працягласць дадатковага водпуску складае 12, а ўвесь водпуск, адпаведна, 24 працоўныя дні. Калі вы рамантуеце аўтамабілі на бензіне і не менш чым палову працоўнага дня займаеце вулканізацыяй, то фармальна ваш дадатковы водпуск павінен складаць 18, а агульны — 30 працоўных дзён. Аднак, паводле цяперашняга заканадаўства, водпускі суміруюцца толькі ў межах 12 дзён. Такім чынам і ў гэтым выпадку ваш адпачынак будзе мець працягласць 24 працоўныя дні — 12 дзён асноўнага плюс 12 дзён дадатковага водпуску.

Старую
ванну
жэс
вам ужо
не заменіць

Праз колькі гадоў жыллёва-эксплуатацыйныя службы павінны змяняць у кватэрах ванны, ракавіны або унітазы? За чый кошт робяць такія замены ў дзяржаўных і прыватных кватэрах?

Марыя БЯЛЕВА,
г. Мінск

Кансультант па прыватнасці Мінжылкамунгаса Леанід Грэскі сцвярджае, што замену ваннай, ракавіны або унітазаў работнікі ЖЭСу павінны рабіць пры капітальным рамонтзе, калі гэта прадугледжана праектна-каштарыснай дакументацыяй.

Увогуле тэрмін службы ваннай і ракавіны складае каля 40 гадоў. Замена ваннай, ракавіны і унітазаў ажыццяўляецца ЖЭСамі ў межах капітальнага рамонтнага дома для ўсіх жыхароў бязвыплатна, нягледзячы на тое, прыватна-завана кватэра або не. Аднак на сённяшні дзень, як заўважыў Леанід Грыгор'евіч, ні ванны, ні ракавіны ўжо не мяняюцца.

Зараз пры складанні праектна-каштарыснай дакументацыі капітальнага рамонтнага дома не прадугледжваюцца, бо ў ЖЭСаў на гэта няма грошай. Сёння жыхар як прыватна-завана, так і дзяржаўнай кватэры можа змяніць ванну або унітаз толькі за ўласныя грошы.

АСАБІСТАЕ
СПРОБА ЗБЕГЧЫ

Колькі часу ў галаве паўтараецца адзін і той жа сон: падымаюся на самы высокі паверх новага дома, але лесвіца раптам ператвараецца ў танючую вярхоўку ў маёй руцэ, якую хістае моцны вецер. Людзі, што ішлі за мною, пападалі ў прорву. Ці пратрымалася я, ці трапіла наверх — невядома. Чамусьці сны заўсёды абрываюцца на самым драматычным моманце. Сябры, якіх вельмі люблю, кажуць: у сны чалавек больш належыць той сіле, якая спраўляе баль ноччу.

Толькі чамусьці начныя кашмары лезуць у галаву днём. І тое праўда, падстаў для кашмараў зараз шмат, і яны набіраюцца моцы незалежна ад таго, святло за акном ці не. Так, на мяжы стагоддзяў заўсёды павялаа ому-тай. Проста кашмары прыходзяць не звонку. Яны нараджаюцца ў душы, атручваючы яе адчаем.

Калі колькасць адчаю пераўзыходзіць колькасць надзей, з'яўляецца адзіная думка — бегчы, ратаваць душу, каб не страціць яе канчаткова. Куды? Хлусіць тыя, хто кажа, што ад сябе не збяжыш. Ёсць месцы, якія не прапускаюць разам з чалавекам чарнату, што схілае яго да зямлі.

Полацк. Сюды мяне прывялі самыя што ні ёсць шведскія справы. Але як можна было пакінуць гэты горад, не пакланіўшыся святой Ефрасінні? На першы погляд здаецца выпадковай магчымасць трапіць у мясціны, дзе чалавек быў набліжаны да неба. На самай справе такую магчымасць мы атрымліваем па волі нейкай магутнай рукі, а таксама права — скарыстаць яе ці не. Застаўшыся позна ўвечары ў невядомым горадзе, я рушыла да манастыра, заснаванага аляхункай Беларусі, ні на хвіліну не сумняваючыся ў тым, што яна ахоўвае мой шлях і не адмовіць у прытулку.

Не адмовілі і сёстры, якія цяпер жывуць у адноўленым Свята-Ефрасіннеўскім манастыры. У невялікім пакойчыку для паломнікаў былі заняты амаль усе двухпавярховыя ложкі. Месца для мяне нібыта спецыяльна нехта захаваў.

Сон падкаціўся неўпрыкмет, адразу знішчыў трывогу папярэдніх бяссонніц і дзённых турбот. Новы дзень гэтак жа ціхенька падышоў да дзвярэй пакоя для гасцей. Апошнія неаддуманыя думкі, якія, быццам назойлівыя чмылі, гулі звечара, болей не джалілі. Як успомніць, пра што яны былі? Так-так, нешта пра звычайную мітусню, згубленую чужую кнігу і паразаную руку. Трэба сёння іх дадумаць. Рука не баліць, кніга, кніга... Абрамку насупраць, відаць, не падабаюцца мае думкі. Заўважыла: калі доўга-доўга ўглядацца ў ікону, страчваецца арыентацыя ў часе. Нечакана разумееш: навошта наводзіць парадак у думках, якія ўвогуле непатрэбны? Ісці тота толькі тое, што мы хочам імі прыкрыць, — ізноў ад сябе.

Кажуць, калі чалавек доўга ў партыі копіць граці, яго анёл-ахоўнік адыходзіць і плача ўбакі ад таго, што не можа дапамагчы. Нездарма часам здаецца, што з самымі неверагоднымі сітуацыямі выцягвае нейкая сіла: А бывае, што ў адказны момант яе няма, тады кажуць: уся жыццё адварнуўся. Як адчуць яго волю? Дакладна, кніга не падказала б. Тут была б лішняя нават самая цікавая кніжка, не выпадкова яна згубілася.

Цесна. Людзей у царкве быццам няшмат, але чамусьці цесна. Таму што навокал твары людзей, якія далёка, але праследуюць мяне, пасляўшыся ў падсвядомасці. Зараз іх аб'ядноўвае жаданне навучыць мяне разумна жыць на свеце. Яны гавораць, што ў жорнах жыцця мы — быц-

цам перамолаты зярняты, сярод якіх ужо наўрад ці пачуеш шчыры голас. А ён і не патрэбны — людзі імкнуцца быць падманутымі, бо інакш прыйдзецца шукаць прыклады дасканаласці, а гэта нашмат цяжэй, чым спісаць свае нястачы на хлусню. Не магу зразумець нябачных дарадцаў. Цяпер, тут, бо не магу павярнуць, што сёння жыццё зводзіцца да куплі і продажу. Ці то тавараў, ці то чалавечых вартасцяў.

Але ёсць голас мацнейшы. Ён не крычыць і нічога не даказвае. Ён проста ёсць. Ёсць выбар — слухаць яго, ці не. Але гэты выбар няцяжкі. Можна слухаць. Затое, калі слухаеш, кожны раз робіш новы выбар: ісці за ім ці ступаць убок.

На ложку насупраць дзве дзяўчыны гаварылі пра рэальнасць, у якой мала месца чыстай юнай душы. Замест любові блізкіх прыходзіцца амаль штодня акупацца ў брудных разборкі паміж імі. Замест таго, каб радавацца дзіцяці, бацькі падлічваюць, у колькі яно ім абыходзіцца. Абмяркоўваюць нешта дрэннае стала амаль што традыцыяй. А можа гэта проста правы вайны супраць чалавека, якая павольна прыстаёўвае яго да віртуальнай рэальнасці? Бо не назавеш натуральным свет, у якім прыходзіцца існаваць. І дзяўчаты гэтыя зрабілі спробу збегчы. Хаця б ненадоўга, на выхадны. Хаця б глынуць гэтага адвечнага спакою.

Падчас малебна ля святой было шмат людзей. Жывымі галасамі звярталіся да жывой, услухалі і прасілі. Калі чалавек адчувае сваю бездапаможнасць, яму толькі і застаецца прасіць. Ён належыць сваёй цывілізацыі, але так і не разумее, чаму гэтая магутная цывілізацыя такая бездапаможная падчас стыхійных бедстваў.

А вось жанчыны ў чорным зус-

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

сім не адчуваюць сябе бездапаможнымі. Падчас службы адна манашка павінна была чытаць псалтыр. У гэты момант пагасла святло ў храме. Але яе голас не абарваўся. Тут жа хуценька ёй паднеслі запаленую свечку. Манашка павольна адхіліла яе і працягвала чытаць у поўнай цемры. Аказваецца, вонкавае святло можна замяніць унутраным.

У тым свеце, але не ў нашым, могуць са мной не пагадзіцца. Не ў свеце справа. Можна доўга і засяроджана скардзіцца на недасканаласць жыцця. Каб заслу-

жыць дасканаласць, трэба быць дасканалым чалавекам. Зрабіць хоць крок да дасканаласці — значыць зрабіць спробу прымірыцца і самай з сабою, і са светам.

Вось і вайна скончылася. Вайна думак і розных шляхоў уласнага жыцця, якія я прывяла з сабою. Праўда, за варотамі яны адразу ж пачнуць вабіць кожны ў свой бок. Тады ўжо збегчы ад іх не атрымаецца. Прыйдзецца вызначацца, што патрэбна, а што не. Гэта так проста, што няма нічога складаней...

Ларыса ЦІМОШЫК.

«ВЫЙГРАЕ ТОЙ, ХТО ДУМАЕ НАПЕРАД...»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Гэта найперш 2700 га ўсёй зямлі і 231 мільярд рублёў таварнай прадукцыі, якія, у прыватнасці, плануецца атрымаць тут за сёлетні год. Гэта высокатэхналагічная цяплічная вытворчасць, з якой амаль круглы год, за невялікім перапынкам, здымаюць агуркі і памідоры (пад цяплічнай агуркі і памідоры адведзена па 6 га зямлі, вырошчваюцца яны па ўжо добра вядомай у рэспубліцы галандскай тэхналогіі, г. зн. без удзелу не пасрэдна зямлі, глебы, а праз сілкаванне кожнай расліны загадзя прыгатаванымі растворамі, у якіх знаходзіцца ўвесь набор пажыўных рэчываў, неабходных для нармальнага росту і развіцця раслін, — дакладна збалансаваны і гэтак жа дакладна падаваемы да іх згодна з іх «пажарданымі» і камп'ютэрнай праграмай).

Аграфірма «Ждановічы» — гэта таксама тры вялікія фермы буйной рагатай жывёлы з надоямі ад кожнай каровы амаль па 5 тысяч кілаграмаў малака за год (прыгадаем тут нашы звычайныя для абсалютнай большасці гаспадарак 2000 кілаграмаў), прычым малака, якое адпавядае самым высокім санітарна-гігіенічным і спажывецкім патрабаванням і адзінае ў Мінскім раёне прызначана спецыяльна для дзіцячага харчавання. Гэта таксама ўраджайнасць бульбы па 256 цэнтнераў з га, пшаніцы — па 45, цукровых буракоў — па 400 (прычым усе гэтыя культуры паспрабавалі вырошчваць сёлета ўпершыню). Гэта і адпаведная рэнтабельнасць: 9,5 працэнта па малаку, 35,8 — па збожжы, 42 — па агародніне, 35 — па цукровых бураках і 22,6 працэнта ў цэлым па гаспадарцы (тут жа назавём і 0,4 працэнта рэнтабельнасці па мясу — паказчык, які, вядома ж, абсалютна не стасуецца з іншымі паказчыкамі, хоць прыбаўленне жывёлы ў вазе ў гаспадарцы і вельмі высокае (не менш за 650 грамаў у суткі на кожную галаву), аднак паказчык

рэнтабельнасці па мясу істотна «карэкціруецца» адпаведнай цэнавай палітыкай, праводзімай у рэспубліцы). Аграгандлёвая фірма «Ждановічы» — гэта яшчэ і 5 уласных магазінаў, і рознага профілю сумесняга прадпрыемства (найбольш вядомае з іх — СП «Адзіполь» па вытворчасці тэнаў); і, нарэшце, даволі высокая для сельскагаспадарчай вытворчасці сярэдняя заробатная плата — звыш 7 мільёнаў рублёў плюс дапамога да водпуску, плюс агародніна па сабекошту, плюс значныя гандлёвыя скідкі на цукар, мукі і іншыя прадукты харчавання (вядома ж, для сваіх работнікаў). А яшчэ — сваё ўласнае жыллёвае будаўніцтва і да апошняга часу — бясплатныя кватэры для тых, хто меў патрэбу.

Вось такая аграгандлёвая фірма з такімі, на жаль, вельмі рэдкімі для нашай сельскагаспадарчай вытворчасці паказчыкамі і такімі істотнымі матэрыяльнымі дабрацтвамі для людзей існуе пад Мінскам. Што спрыяе ўсяму гэтаму? Можна, менавіта суседства са сталіцай?

Ды не, генеральнаму дырэктару фірмы Міхаілу Дражыну блізкасць вялікага горада прыносіць нямаля клопату. «Усе ж нашы дзве тысячы гектараў цалкам прагледваюцца з вокнаў сталічных шматпавярховых», — гаворыць ён... Карацей, для нашага не надта багатага гараджаніна гэта гаспадарка пад бокм — вялікая спакуса.

Паказчыкам і, адпаведна, матэрыяльным дабрацтвам спрыяе (ці дакладней — паспрыяла) настойлівасць і тэхналагічная адукацыя самога генеральнага і яго намесніка, спецыялістаў гаспадаркі, іх, груба кажучы, нях на новае, самае сучаснае ў свеце (па словах аднаго са спецыялістаў, генеральны ў пошуках новых сельскагаспадарчых тэхналогій і аграцэхнічных метадаў выдання вытворчасці аб'ездзіў паўсвету), умение прадбачыць сітуацыю («у сельскай гаспадарцы выйграе той, хто думае на год і нават на 3-5 гадоў наперад», — падкрэсліў падчас гутаркі Міхаіл Дражын) і, магчыма, у пэўнай ступені

шанцаванне і тая ж блізкасць да сталіцы. Зрэшты, і шанце, як правіла, настойлівым і прадпрыемальным.

А ўтворана аграгандлёвая фірма «Ждановічы» тры гады таму на месцы ранейшага аднайменнага ж саўгаса, які не надта каб выдзяляўся на фоне іншых гаспадарак. Міхаіл Дражын, які прыйшоў на месца генеральнага, адразу ж ухваліўся за патрэбнае, як выявілася цяпер, звычайна — галандскай тэхналогіі вырошчвання агародніны (у гаспадарцы гэтымі тэхналогіямі пачалі займацца першымі ў рэспубліцы). Сёння прадукцыя АГФ «Ждановічы» (у першую чаргу цяплічная, якая і прыносіць гаспадарцы найбольшы даход) займае важкую долю на мінскім рынку, фірма цалкам спраўляецца з дзяржаўным заказам, акрамя таго, экспартуе ў Маскву і Санкт-Пецярбург, Прыбалтыку.

У гаспадарцы апошнім часам да існуючых цяпліц па вырошчванню агуркоў і памідораў дабавілася асобная расадная цяпліца — адасабленне расады абыццё немаляў эканомію энергараэсурсаў. Пры гэтым тут таксама пачынаюць вырошчваць расаду ў спецыяльных касетах, што дазваляць абыходзіцца мінімальнымі пашкоджаннямі раслін пры іх перасадцы, значна павысіць іх выжывальнасць. Побач з аграцэхнічнымі праектамі суседнічаюць і чыста тэхнічныя. Так, у гаспадарцы плануецца паставіць у цяпліцы аўтаномныя кацельні, што дазволіць адмовіцца ад знешняй, чужой і дарагой цеплавой энергіі, у выніку значна скараціць выдаткі на яе і знізіць сабекошт цяплічнай прадукцыі. А значыць — і яе цану для спажыўца. Чакае далейшага развіцця і малочны накірунак.

Увогуле ж у гаспадарцы замахнуліся на тое, каб зрабіць на базе сваёй вытворчасці ўзорна-паказальную гаспадарку міністэрства і каб тут, на яе вопыце, вучыліся кадры з усёй рэспублікі. Тэхналагічныя веды — гэта глаўнае, што патрэбна сёння кожнаму сельскагаспадарчому

працаўніку і асабліва спецыялістам, падкрэсліў генеральны дырэктар.

Зрэшты, генеральнаму дырэктару крыўдна — крыўдна за беларускага селяніна і ўжо за іншую і вельмі традыцыйную для нас сельскагаспадарчую культуру — бульбу, якой трэба збіраць па 350—400 цэнтнераў. Не збіраем, аднак, і ўвогуле вельмі далёкі ад гэтага... У «Ждановічах» жа збіраюцца даказаць, што гэта задача цалкам па сілах, ужо ў будучым годзе.

А ўвогуле ўсе традыцыйныя віды сельскагаспадарчай прадукцыі для рэспублікі, пераказаны генеральны дырэктар, — рэнтабельныя. Хіба акрамя тых, на рэнтабельнасць якіх уплывае адпаведная дзяржаўная цэнавая палітыка. Карацей, можна і трэба развіваць мяса-малочную вытворчасць, але для гэтага разам з тым ствараць добрую айчынную кармавую базу. Трэба адраджаць тую ж бульбу, але вырошчваць яе па ўсіх правілах перадавой сусветнай аграцэхнікі. Добры даход могуць прынесці цукровыя буракі, лён, збожжавыя культуры і, вядома ж, ранняя агародніна.

Ужо зразумела, упор належыць рабіць на перадавую аграцэхніку. Аднак ці можа выратаваць сённяшняю сельскагаспадарчую вытворчасць толькі голая аграцэхніка, калі мы будзем мець у наяўнасці, па сутнасці, дыскрымінацыйную цэнавую палітыку ў адносінах да асобных відаў прадукцыі (нават такая моцная гаспадарка, як «Ждановічы», і тая атрымала амаль нулявы вынік пры вытворчасці мяса), калі ў краіне будучы дзейнічаць жорсткія адміністрацыйныя абмежаванні на свабоднае распарэджэнне вырабленай прадукцыі (падчас гутаркі Міхаіл Дражын прывёў свежы прыклад з аднаго з калгасаў Магілёўскай вобласці: апошні поўнаасцю выканаў дзяржаўны заказ і рэшткі прадукцыі хацеў прадаць у Расію, але ў гаспадарку адразу ж наведзілі дзяржаўныя кантраляры адносна абароны айчы-

нага рынку), калі будучы ў сіле іншыя адміністрацыйныя ўказанні — нахшталь таго, што сеяць, колькі, як і калі...

Карацей, рашаючае слова павінна быць за эканомікай. А яшчэ — трэба добра вучыць ёй саміх сельскагаспадарчых кадры. Трэба таксама рэфарміраваць гаспадаркі, пры гэтым не разганяючы калгасы. І прывучаць народ да ўласнасці. Трэба таксама падтрымліваць тых, хто расце і развіваецца, а не тых, хто падае.

У дырэктарскае крэда лагічна ўключаецца і наступная аксіёма: трэба, каб спецыялісты, працаўнікі вёскі (і асабліва новыя кіраўнікі і спецыялісты, якія толькі прыходзяць у тую або іншую гаспадарку) мелі добрую зарплату, а не такую, якую маюць у абсалютнай большасці гаспадарак і якую, да таго ж, нясуе аднадушна атрымліваюць. Тады можна па-сапраўднаму з іх і спытаць. Інакш яны больш будуць думаць, як утрымліваць сямя, і пры ўсім зручным выпадку, груба кажучы, — крадці (што, дарэчы, нярэдка і маем). Тут жа варта дадаць: у «Ждановічах» не цырымоняцца з гультаямі і тым больш — п'яніцамі: у мінулым годзе 200 чалавек прынялі і 200 ж звольнілі. Аднак тут, скажам так, маюць поўнае маральнае права на падобную суровасць. Ды і жадаючых уладкавацца ў гаспадарку — чарга.

Аднак як бы добра ні было ў «Ждановічах», адна гаспадарка пагоды не робіць, і гэта тут таксама разумеюць. Зрэшты, не адна. Міхаіл Дражын назваў яшчэ некалькі гаспадарак рэспублікі, у якіх, па яго словах, ідзе нармальны працэс: «Сноў» у Нясвіжскім раёне, «Кастрычнік» у Гродзенскай вобласці, «Астрамечава» ў Брэсцкім раёне, Першая мінская птушкафабрыка... На жаль, спіс абрываецца вельмі хутка. І, на жаль, менавіта на гэтым закончылася наша гутарка з генеральным дырэктарам АГФ «Ждановічы», у якога за будучыню сельскай гаспадаркі душа баліць...

Іван БАРАНОЎСКІ.

НАПЕРАД

Ён адважна пераскочыў ахопленую полымем перашкоду, беспамылкова прайшоў у цэпры па вузенькіх прыступках, узняўся на вышыню па драбіне, кінуты на выварачы агонь кулямёт, падмяў пад сабе мажнога кулямётчыка і некалькі разоў пераможна гаўкнуў, падаючы знак свайму гаспадару.

А гаспадар падышоў і стрымана пахваліў: «Малайчына, Мухтар!» — і ўзнагародзіў сабаку смачным кавалачкам.

Усё выглядала неверагодна: сабака па камандах маладых воінаў-інструктараў паказвала такія чуды, што перад імі адразу неяк пацямнелі цыркавыя нумары самых вядомых дрэсіроў-

ны прынцып, па якім працуюць тут ваенныя спецыялісты. Кіналагічны цэнтр Міністэрства абароны быў створаны на базе школы малодшых спецыялістаў службовай сабакагадоўлі. У лістападзе ён адзначыў сваё пяцігоддзе. Сёння ён здольны весці падрыхтоўку па самых розных відах.

Чатырохногія пошукавікі беспамылкова знаходзяць зброю, наркатыкі, выбуховыя рэчывы. На палігоне ў добрую сотню квадратных метраў, дзе мне прапанавалі паглядзець работу такога пошукавіка, сабаку спатрэбілася ўсяго некалькі хвілін, каб знайсці закапаны ў пясок маленькі пакецік з трыма грамамі тратылу.

На падрыхтоўку такіх сабак у Цэнтра адводзяць 3-4 месяцы, а потым на строгіх экзаменах вызначаюць якасць ведаў і салдата-інструктара, і яго чаты-

МУХТАР!

вызначанаму рацыёну, каб сабака рос дужым, здольным пераносіць і любое надвор'е, і любыя фізічныя нагрукі. Асабліва ўвага патомству, якое з'яўляецца на свет у спецыяльным сабачым радзільным доме. Маленькія ішчэнякі працягваюць род сваіх знакамітых бацькоў, на ашыйніках якіх блішчыць не адзін дзесяткі медалёў за перамогу ў спаборніцтвах сярод службовых сабак.

Больш за 130 сабак, выхаваных у Цэнтры, прынялі ўдзел у 26 міжнародных і рэспубліканскіх выстаўках. Найбольш яскравая перамога атрымана сёлет у Бельгіі на міжнародных спаборніцтвах па біятлону з сабакамі — там каманда Цэнтра заняла 3-е месца.

Ваенная служба — суровая. Мне падалося, што кінолагам служыць нават цяжэй, чым іншым вайсковым спецыялістам, бо на іх ляжыць адказнасць за жыццё і бяспеку вернага сябра. А гінуць гэтыя чатырохногія сябры, на жаль, усё ж такі часта, таму што навучаныя дакладна выконваць каманду,

навучаныя аддана служыць чалавеку. У музеі кіналагічнага Цэнтра можна пазнаёміцца з цікавымі фактамі: побач з воінамі Савецкай Арміі на франтах Вялікай Айчыннай вайны неслі службу 60.000 спецыяльных сабак. Яны аб'яшчодзілі 4 мільёны мін, вывезлі з поля бою 680 тысяч параненых, дапамаглі размініраваць 303 населеныя пункты.

Сёння мы часта чуем, што там, дзе склалася надзвычайная сітуацыя, першымі ўступаюць у барацьбу за выратаванне людзей кінолагі з сабакамі. Магчыма, калі-небудзь іх супрацоўніцтва стане непатрэбным — на змену ім прыйдуць усёведныя і на ўсё здольныя роботы. А сёння (на свае вочы бачыў) у самых буйных міжнародных аэрапортах пасля прасвечвання багажу на гама-ўстаноўках і праслухоўвання ўсёдыпазоннымі апаратамі, пасля шматразовай праверкі мытнікамі ўсіх дакументаў у справу ўступаюць службовыя сабакі. Апошнія слова за імі.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

шчыкаў. Але параўнанне з цыркам тут зусім недарэчнае, бо месца, дзе ўсё гэта адбывалася, надзвычай сур'ёзнае — адно з вучэбных падраздзяленняў Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь. А дрэсіраваных сабак, зусім не дзеля забавы навучаных ісці праз полымі і кулямётны агонь, можна параўнаць у пэўным сэнсе з той жа самай зброяй у руках абаронцаў.

Сабака-сябар, сабака-зброя — так скарачана гучыць галоў-

рохногага сябра. Вучоба ў гэтых сценах — няспынны працэс, арганізаваны з улікам таго, што выпускнікоў Цэнтра чакаюць практычна ва ўсіх баявых, вучэбных і гаспадарчых падраздзяленнях Узброеных Сіл Беларусі. Вялікія пляцоўкі з вальерамі, выдатна наладжаная вятэрынарная служба, асобная кухня для жывёл — дарэчы, хаця кухня і сабачая, але парадак і чысціня ў ёй такія, што пазайздросцяць многія нашы сталойкі і кафэ. Харчаванне строга па

НА ЗДЫМКАХ:

- Прагучала каманда «Зважай!»
- У гэтым падраздзяленні ўсё ў парадку, — зазначыў старшы інструктар гадавальніка Валерый ФЕДАРОВІЧ.
- Інструктар Інеса ЛЯЛЮХІНА са сваёй гадаванкай Баранесай.
- Перашкода не з ліку сур'ёзных.

ВАЧЫМА АСТРОЛАГА

УСЁ ЖЫЦЦЁ Ў ІМЕНІ ТВАІМ

Магчыма, калі б газета, у свой час абвешчаючы новую рубрыку «Суботняя гутарка Веранікі Кудраўцавай», зазірнула ў гараскоп «нованароджанай», назва яе была б іншай. Выбар назвы — справа сур'ёзная і вельмі важная. Нездарма ж кажуць: як лодку назавеш, так яна і паплыве. «Плаванне» нашай суботняй рубрыкі, на жаль, адбываецца не без перашкод, а таму даводзіцца лавіраваць, уносіць карэктывы ў раней вызначаны курс. Але ж гэта — рубрыка. А калі чалавеку даць не яго імя? На якія цяжасці тым самым ён будзе асуджаны? Так што без парад зорак у гэтым напрамку бацькам нельга і кроку ступіць. Непераканаўча? А што вы скажаце, прачытаўшы інтэрв'ю астралага Веранікі КУДРАЎЦАВАЙ?

— Імя ўяўляе сабой сутнасць асобы, у ім закладзена індывідуальная праграма, якую павінен рэалізаваць чалавек на працягу жыцця. Фларэнскі казаў, што імя — гэта «найтанчэйшая плошча, з дапамогай якой абвешчаецца духоўная сутнасць». У ім утрымліваецца інфармацыя, якой мэты будзе дасягаць асоба і якія сродкі яна будзе выкарыстоўваць пры гэтым. Імя чалавека аказвае ўздзеянне на яго здароўе, характар, адносіны з людзьмі. Але адна і тая ж праграма, закладзеная іменем, кожным чалавекам рэалізуецца па-рознаму. Кожны чалавек нараджаецца ў тых бацькоў, у якіх павінен і выбар імя дзіцяці дыктуецца сваімі законамі. Нашы продкі ўлічвалі гэта і не давалі «чужы» імя.

У старажытныя часы нават існавала метадка выбару імя. Ужо з канца трэцяга месяца цяжарнасці жанчыне належала размаўляць з дзіцем, звяртацца да яго, называючы па-рознаму. Дзіця абавязкова адраагуе на сваё імя, і маці зразумее гэта.

— Аднак названы метадаў усё ж складаны... Тым больш калі нева-

дома, народзіцца сын ці дачка.

— Сучасніцы могуць выкарыстаць больш просты варыянт, калі дзіця ўжо з'явіцца на свет. Маці трэба ціхенька называць імяны ў той час, калі малое знаходзіцца ў спакойным стане. На сваё імя яно адгукнецца: ці ўскрыкне, ці павернецца, ці ўсміхнецца, ці адкрые вочы, калі спіць. Парайцеся з дзіцем, перш чым вызначаць яму індывідуальную праграму жыцця. Дарэчы, даць імя лепш за ўсё на дванадцятый дзень ад нараджэння. Хаця не позна гэта зрабіць у саракадзённым тэрмін пасля з'яўлення на свет. Інакш чалавек застаецца без абароны, і гэта, вядома ж, адбываецца на яго лёсе адмоўным чынам.

Пажадана выбіраць імя, якое мае ўстойлівы нумэралагічны код, тое, што добра зарэкамендала сабе на радзіме чалавека. Жыць у Расіі і Беларусі Рычардам і Альфрэдам будзе складаней, чым іх цёзкам у Англіі ці Германіі. Самы ж просты спосаб вызначэння імя — зазірнуць у царкоўны календар. Вядома, не заўсёды бацькам падабаецца прапанаванае. Калі выбар вы спыняе-

це на варыянтах нават не набліжаных да тых, што вам паралі, даведайцеся хаця б іх пераклад. Падабаецца, напрыклад, некаму імя Клаўдзія. Сапраўды, прыгожае імя. Але перакладаецца яно як «кульгавая». Хіба вы жадаеце свайму дзіцяці пабольш цяжасцяў, перашкод у жыцці? Даючы ж гэтае імя, якраз на іх вы і праграміруеце чалавека. Зрэшты, калі гараскоп дзіцяці сведчыць, што яго жыццё будзе залішне нядынамічным, можа і варта ўнесці падобную карэкцыю.

Такіх імён, якія быццам бы не маюць права на існаванне, нашмат. Часцей бацькі свядома ўскладняюць жыццё дзіцяці проста таму, што не лічацца з яго гараскопам. У мяне быў выпадак, калі бацькі звярнуліся з просьбай падбраць імя для нованароджанага. Гараскоп дзіцяці сведчыў, што ў яго будучы сур'ёзныя праблемы са здароўем. Таму імем можна было падправіць гэтую «памылку». Аднак бацькам не спадабаліся прапанаваныя варыянты. На жаль, гараскоп спраўдзіўся — малое вельмі хваравітае.

Атрымліваецца, што імя можа выконваць як станоўчую, так і адмоўную функцыю?

— Так, калі не ўлічваць аспекты, якія я назвала вышэй. Уявіце сабе, як будзе ісці па жыцці чалавек, духоўная сутнасць якога, напрыклад, творчасць, а імя праграмуе яго на дасягненні ў ваеннай справе? Наўрад ці асоба будзе адчуваць сябе камфортна. Таму і здараецца іншы раз, што чалавеку не падабаецца яго імя — з-за такога вось канфлікту. У такім выпадку лепшае, што можна зрабіць, — памяняць імя. Нават ужо ў свядомым узросце.

— Іншы раз дзяцей называюць пад

уплывам нейкіх абставінаў, той жа моды. У пачатку сямідзесятых гадоў многія дачок называлі Жаннамі, сёння падрастаюць Насці, Дашы і Паліны. А нядаўна прачытала, што ў Самары сям'я Васіціных сына назвала Мэйсанам. Восць дук падарунак хлопчыку, а потым і яго дзецям!

— Так, бацькі з самага пачатку праграміравалі дзіця на цяжасці ў адаптацыі, у адносінах з людзьмі. Але, відаць, такая яго аўра, што правядзенае падобныя эксперыменты. Называлі ж раней дачок Акцыбрынамі, Домнамі. Тады была такая тэндэнцыя. А апошняе не ўнікае так проста, з нічога. З'яўленне любой моды падрыхтавана.

Мода не ўплывае на імяны вялікіх людзей. Я заўважыла, што імяны асоб, якія пакінулі значны след у гісторыі, называюцца падобна ўласцюю ў гараскоп. Тады становіцца зразумелым, як Настрадамус мог прадказаць дакладныя імяны тых, хто з'явіўся на сцэне жыцця праз шмат гадоў пасля. Разгледзім некалькі прыкладаў.

Карл Маркс. У перакладзе са старажытнагерманскага імя Карл азначае «смельны». Згодна з гараскопам Маркса яго рэалізацыя павінна была адбывацца ў стварэнні ідэалогіі ўлады. Атрымліваецца, што асноўная сутнасць праграмы яго жыцця — смеласць у ідэалогіі ўлады. Імя, такім чынам, было падбрана вельмі ўдала, яно не замінала выкананню зададзенай праграмы.

Пётр Машэраў. Імя перакладаецца як «скала», «каменная глыба». Планета Уран, якая адказвае за гэтае імя, сама па сабе мае непасрэднае дачыненне да рэфарматарства. Так што Пётру наканавана быць скалой, праводзячы рэфарматарскую палітыку. Для самарэалізацыі Машэрава імя падыходзі-

ла ідэальна, садзейнічала найбольш поўнаму раскрыццю гэтага чалавека, яго індывідуальных якасцяў. Узгадваецца і іншая асоба — Пётр І.

Гараскоп **Міхаіла Гарбачова** сведчыць аб тым, што ён будзе рэалізоўваць сябе ў галіне палітыкі. Імя Міхаіл мае значэнне «роўны, падобны Богу». Планета імяні ў гараскопе гэтага чалавека ўказвае на магчымае нечаканае вылучэнне ва ўладу. Але калі ён не пойдзе шляхам рэформы, верагодна такое ж нечаканае звяржэнне. Што і здарылася, зрэшты.

Усе Барысы змагаюцца за славу. Месяць, што з'яўляецца адказным за гэтае імя, у гараскопе **Ельцына** знаходзіцца ў такім становішчы, якое ўказвае, што барацьба за славу будзе рэалізоўвацца ў сітуацыі змовы, дзе задзейнічана шмат людзей. Прычым моцны акцэнт робіцца на загадкавы абставіны ў гэтай барацьбе, а таксама на здароўе прэзідэнта.

Імя **Жырыноўскага** ідэальна садзейнічае выкананню яго праграмы — уладанне грашымі ва ўладзе. Уладзімір у перакладзе азначае «чалавек, які валодае светам». Для Жырыноўскага не настолькі важна быць дзіракам ва ўладзе, колькі карыстацца канкрэтнымі дабротамі, якія дае ўлада.

— Думаю, што вышэйсказанае зацікавіць чытачоў. Але ж акрамя імя на асобу ўплывае і прозвішча, і імя па бацьку.

— Тама патрабуе асобнай размовы, а таму пагаворым праз гэта ў наступны раз. **Жанна КАТЛЯРОВА.**

Завяі на курсы навучання астралогіі ў Веранікі Кудраўцавай з ука-
заннем нумара кантактнага тэле-
фона прымаюцца па адрасу: 220123,
Мінск, а/с 24.

■ Куплю жыллё ў Лідзе ці Гродне да 6 тыс. у.а. (у дадатак «ВАЗ»). Тэл. (8-017) 592-78-90.

■ Куплю трактар «Т-25» у любым стане. Тэл. л. (8-0215) 2-8-8 2-12-5.

■ Куплю старыя фотаапараты, аб'ектывы, авіягадзінкі, секундамер, значкі. Тэл. 25-2-1.

■ Прадам або абмяняю на л/аўтамабіль дом з г/пабудовамі ў в. Куркулі Мядзельскага раёна, участак 20 сотак. Тэл. -71-79.

■ Куплю вырабленую ачыну з прыгожым футрам. Пісаць: 2250-1.

■ Мяняю дом у в. Градзянка (станцыя) на дом у Пухавіцкім або ў Чэрвеньскім раёне або прадам. Звяртацца: 21 725.

■ Мяняю 3-пакаёвую кватэру ў Слоніме на Мінск (тэлефон, паркет, лоджыя, новая, прыватна-зава-ная). Тэл. (8-01797) -7-52.

■ Выканаю якасна тынкавочныя работы, абліццую пліткай. Тэл. 2-10-92.

■ Прадам або здам у арэнду цагляны гараж з ямай і асвятленнем, маецца тэхнічны пашпарт. (г. Слуцк). Тэл. (8-01795) -9-2.

■ Мяняю дом у г. Слоніме на дом ці кватэру ў г. Нясвіжы. Тэл. 5-1-5 5-5-1.

■ «УАЗ-33-03-1» бартавы, 1989 г. в., цана па дамоўленасці. Тэл. (8-02154) 2-15-30.

■ «Масквіч-2140» 1980 г. в. у добрым стане, нядорага. Тэл. у Оршы 2-37-87.

■ «ВВ-Пасат» 1984 г. в. у добрым стане. Тэл. у Ашмянах 2-24-93, увечары.

■ Трактар «МТЗ-80» (пус-кач) 1988 г. в., з прычэпам. Тэл. (8-02156) 2-48-84.

■ Лес абліваны на 14 (на зруб 7х9), дошкі неабразныя па 25, кроквы. Тэл. у Клецкім раёне 4-37-08.

■ «ВАЗ-21058» 1987 г. в., бэжавы, прабег 95 тыс. км. Гаражнае захоўванне, выдатны стан. Цана па дамоўленасці. Тэл. у Нясвіжы 5-76-16, у Мінску — 213-67-30.

■ «Міцубісі-Галант», бензін, на з/ч. Тэл. у Жыткавіцкім раёне 4-14-72.

■ Рухавік да «ГАЗ-24», л/а «ГАЗ-2410». Тэл. у Любані 5-60-53.

■ Шчыра рызэншаўцэра, прывіты (3 месяцы). Тэл. у Лідзе 4-37-10.

■ Участак з недабудаваным домам у вёсцы, прыгарад г. Ганцавічы, участак 20 сотак, дом 4х8 пад дахам, з вокнамі і дзвярамі — 1400 у.а. Тэл. (8-017) 77-75-51 Леанід: тэл. у Ганцавічах (8-01646) 2-10-84.

■ Дом з г/пабудовамі ў Мядзельскім раёне (недалёка возера, лес). Тэл. у Смагонскім раёне 9-57-81.

■ «ВАЗ-21063» 1986 г. в., 2000 у.а., форма разліку любая. Тэл. (8-02157) 2-61-54, пасля 18 (Павел).

■ Жарабя (узрост 6 мес.) у в. Шэпелева Глыбоцкага раёна. Тэл. 3-60-44.

■ Дом цагляна-блочны з г/пабудовамі, водаправодам, маецца лазня, участак 1 га, цана па дамоўленасці (у Віцебскай вобл.). Тэл. у Капыльскім раёне 4-76-51, 4-76-92.

■ Пагрузчык «ПГ-0,3» да трактара «Т-16 М». Тэл. у Ст. Дарагох 5-53-29, пасля 18.

■ Рухавік да «Опеля» на з/часткі, «ІФА-50» з з/ч. Тэл. (8-0162) 24-61-94.

■ Кінэскоп ч/б да тэлевізара «Гарызонт-204», новы. Тэл. у Мінску 213-71-96, з 19.00.

■ КПП да «ВАЗ-2106». Тэл. у Мядзельскім раёне 3-71-79.

■ «МАЗ» з прычэпам, магчыма паасобку. Тэл. у Мінску 241-19-42.

■ Л/а «Трабант» 1979 г. в., без акумулятара, танна. Тэл. у Стаўбцоўскім раёне 5-85-19.

■ Рухавік «М-412», дэфарсаваны, новы; касілка да мотаблока, новая. Тэл. (8-02333) 2-39-44.

■ Трактар «МТЗ». Тэл. 241-19-42.

■ Дом з г/пабудовамі, участак 35 сотак у в. Арлёва Любанскага раёна. Тэл. у Салігорскім раёне 7-25-87.

■ «ВВ-Пасат» 1976 г. в., цана па дамоўленасці. Тэл. у Валожынскім раёне 5-22-31.

■ «Форд-Транзіт», бензін, 1,6 л. Тэл. у Мядзель 5-57-06.

■ «Опель-Аскона» 1983 г. в., хэтчбек, бензін, 1,6 л. Цана па дамоўленасці. Тэл. у Стаўбцоўскім раёне 5-85-19.

■ «Форд-Фіеста» 1989 г. в., 1,1 л, колер сіні, цана па дамоўленасці. Тэл. у г. Глыбокае 2-42-05.

■ Трактар «Т-25» з наборам прычальных прыстававанняў. Цана па дамоўленасці. Тэл. у г. Глыбокае 2-48-11.

■ Хутар з г/пабудовамі, побач возера, рака, лес, вялікі зямельны участак (45 км ад Гродна). Тэл. у Гродне 5-12-20.

■ Дыктоўны драўляны дом у Лепелі (новыя прысудзібныя пабудовы, усе зручныя). Магчымы абмен на іншыя гарады. Тэл. у Мінску 24-51-93.

■ «Масквіч-2141» 1987 г. в. Тэл. у Астраўцах 2-29-28.

■ Дом (3 пакоі, кухня) у г. Глыбокае, маецца водаправод, каналізацыя, гараж, лазня, хлёў, участак 7 сотак. Тэл. 2-20-88, пасля 18.00.

■ «Таўрыя» 1993 г. в., пра-бег 38 тыс. км., у добрым стане — 1400 у.а., торг. Тэл. у Пружанах 2-37-62.

■ «ВВ-Джэта» 1985 г. в., газ-бензін, вішнёвы, у добрым стане, 2 тыс. у.а. Тэл. у Нясвіжы 5-32-17.

■ «Форд-Сіера» 1989 г. в., седан, інжэктар 2 л, літыя дыскі — 3600 у.а. Тэл. у Паставах 2-10-13.

■ Дом цагляны, з выгодамі, г/пабудовы, гараж, участак 10 сотак у г. Быхаве або мяняю на кватэру ў Мінску. Тэл. у Быхаве (02231) 2-15-04, у Смалявічах — 6-53-70.

■ «Таўрыя» 1990 г. в., маюцца з/ч. Тэл. у Дзяржынску 5-44-60, Віктар.

■ «Опель-Вектра» 1990 г. в., 1,8 л, інжэктар, цёмна-фіялетавы металік — 4700 у.а. Тэл. (8-01713) 4-18-24.

■ «Мазда-626» 1986 г. в., дызель, 2 л, цёмна-сіні; хата пад

знос нядорага. Тэл. у Астравецкім раёне 2-62-20, 2-62-25.

■ Дом з г/пабудовамі і кватэра 2-пакаёвая ў цэнтры Дзяржынска. Тэл. 6-58-48.

■ Халадзільнік «Крышталь» б/к, 50 у.а. Тэл. (8-02357) 2-20-89.

■ Дом з г/пабудовамі ў в. Баркі Валожынскага раёна. Тэл. у Валожыне 5-81-30.

■ «ВАЗ-2101». 1973 г. в. у добрым стане — 650 у.а. Тэл. у Вілейскім раёне 4-42-65, пасля 18.

■ Вялікі драўляны дом у г. Хойнікі з г/пабудовамі, маецца сад, гараж, водаправод, участак 30 сотак або мяняю на кватэру. Тэл. (8-01592) 3-63-92.

■ Дом у г. Капылі, вул. М. Горкага, д. 42. Тэл. 5-46-46.

■ «ВАЗ-2108» 1990 г. в., салон люкс, лок, літыя дыскі — 2600 у.а., торг. Тэл. (8-02357) 2-20-89, увечары.

■ Матаролер «Муравей» грузавы. Тэл. у Жлобіне 9-64-55.

■ Палова новага цаглянага дома ў Слоніме (3 пакоі, кухня, газ, вада), маецца хлёў, гараж, зямельны участак. Тэл. 2-70-47.

■ Матацыкл «Ж-3х» з новым 1-цыліндравым рухавіком — 130 у.а. Тэл. (8-01592) 3-63-92.

■ Вруб 3,2х3,2 з выпускам 8 м у Д. окшыцкім раёне. Тэл. 8-257) 2-42-96-96.

■ Выгнутая ванна (150 см) новая, колер салатавы (в. Зэльва). Тэл. (8-01564) 2-24-26, пасля 18.

■ «Форд-Сіера» 1984 г. в., 2 л, бензін, 3 дзвярэй (з Германіі). Тэл. у Лепелі 2-35-74.

■ «Масквіч-2140» люкс, 1988 г. в., капрамонт рухавіка у 1998 г. — 1000 у.а., торг. Тэл. у Мінску 273-43-97.

■ Дом з г/пабудовамі, выдатны сад у в. Хатляны Уздзенскага раёна. Тэл. у Мінску 264-83-83.

■ Антэны ТБ з 1000-кратным сілкаваннем. Тэл. у Мінску 224-69-42, пасля 18.

■ Прычэп «Няміга-2» 1995 г. в., нядорага. Тэл. (8-01645) 3-25-10.

■ Шчытанаты пароды «чай-чай» — 100 у.а. Тэл. у Слоніме 5-18-53.

■ Дом 2-павярховы без унутраных работ (маецца гараж, будматэрыялы) у г. Дзятлаве. Тэл. (8-01563) 2-11-58.

ПРОДАЕМ

КРУПОРУШКИ

для производства крупы
перловой, ячневой
и гороха.

Производительность до 250 кг/час.
Срок окупаемости — 25 рабочих смен.

Предпродажное тестирование
на действующем производстве

(017) 502-64-40, 502-64-44,
502-62-69, факс 502-64-64.

ВОЗМОЖЕН БАРТЕР НА ЯЧМЕНЬ

Асабістае жыццё

Аб. 909. Сімпатичная жанчына, 34 гады, пазнаёміцца з мужчынам да 45 гадоў для стварэння сям'і. Аб сабе: рост 156, па гараскопу Казярог, маю двух сыноў 14 і 11 гадоў. Жыву ў пасёлку гарадскога тыпу. Тэл. (8-02344) 2-15-52.

Аб. 910. Мужчына 32/175/75 пазнаёміцца з жанчынай (можна з дзіцем) для стварэння сям'і і згоднай на перезд. Тэл. (8-02357) 3-25-62, увечары (Уладзімір).

Аб. 911. Пазнаёмлюся з надзейным спадарожнікам жыцця, без ш/звычак, здольным цаніць дабрыню і ласку, ростам не ніжэй 170, да 35 гадоў, згодна на перезд. Аб сабе: 28 гадоў, дачка 8, сыну 6 гадоў, разведзеная, працую, маю жыллё з выгодамі ў райцэнтры Віцебскай вобл. Тэл. (8-02156) 2-11-38.

Аб. 912. Жадаю сустрэць добрага, інтэлігентнага мінчаніна забяспечанага жыллём, здольнага кахаць і быць каханым, ва ўзросце 37—45 гадоў.

Аб. 913. Пазнаёмлюся з сімпатычнай дзяўчынай. Аб сабе: Сяргей 20 гадоў, рост 176, без ш/звычак, несудзі-

мы. Пражываю ў Лепельскім раёне. Пажадана фота, якое абавязкова вярну.

Аб. 914. Пазнаёмлюся з добрым, вясёлым хлопцам. Аб сабе: Вераніка, 16/172/62, па гараскопу Рак. Адкажу ўсім.

Аб. 915. Іван, 38/180, пазнаёмлюся з жанчынай 37 — 42 гадоў, забяспечанай жыллём, для сумеснага жыцця, пажадана з вёскі. Алкаголем не злоўжываю, куру, згодзен на перезд.

Аб. 916. Жанчына 50 гадоў, 169/90, пазнаёміцца з мужчынам да 55 гадоў (патрэбен гаспадар у хаце), Слонімі раён.

Аб. 917. Алена, 40/165/70, матэрыяльна і жыллём забяспечана. Адзіны сын служыць ва Узброеных сілах. Пазнаёмлюся з прыстойным мужчынам да 50 гадоў для стварэння сям'і (Мінская вобл.).

Аб. 918. Мужчына не можа быць шчаслівым без жанчыны. Вы добры, прыстойны мужчына з в/адукацыяй, узрост 54-55 гадоў. Чакаю ліста. Пісаць: 231300, г. Ліда, п/а 1, да запатрабавання, пашпарт IV — 40 N686337.

ЗАО «РАНГ-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ СИСТЕМЫ» ЛИКВИДИРУЕТСЯ.
Претензии принимаются в течение 2 месяцев.

ПРЕДПРИЯТИЕ ЗАКУПАЕТ
СЕМЕНА РАПСА
пищевого
1-го класса
ПРЕДОПЛАТА.
Тел./факс (017) 226-37-89
тел. (017) 226-37-88.

Куплю мотаблок
МТЗ.
Тэл. (8-017) 271-62-19.

ПОКУПАЕМ ЯЧМЕНЬ, ГОРОХ
продовольственный.
Тел.: (017) 502-62-69, 502-64-40,
502-64-44, факс 502-64-64

ЗАПЧАСТИ
К ГРУЗОВЫМ И ЛЕГКОВЫМ А/М (более 2000 наим.)
Лопасті сцепления УАЗ — 1 200 т. руб.
Главная пара УАЗ — 4 450 т. руб.
Стеклоподъемник УАЗ — 740 т. руб.
Шарниры к-т УАЗ — 9 100 т. руб.
Рессора 452 — 4 450 т. руб.
Наконечник УАЗ — 720 т. руб.
г. Минск, п/б Озерное
б-за «Белкультторг»
р-н Авторинка, 2-ой этаж, к.206
Тел. 8-017-507-66-66, т/ф. 507-61-68

РАСПРОДАЖА!
Цены снижены на 30%
Фонарь задний УАЗ — 1 400 т. руб.
Рабочий цилиндр сцепления УАЗ — 1 800 т. руб.
Замок двери 469 — 970 т. руб.
Рычаг КПП 452 — 7 200 т. руб.
Рычаг двери 452 — 990 т. руб.
КПП УАЗ 452 — 29 000 т. руб.
Вал карданный УАЗ — 4 600 т. руб.

УАЗ
ЗИЛ
ГАЗ
НИВА
М-412
МАЗ
МТЗ

ШАНОЎНЫЯ ЧЫТАЧЫ!
Просім аб'явы ў газету «Звязда» дасылаць на беларускай мове. Гэта забяспечыць дакладнасць і хуткасць іх публікацыі.

Даравіх дзядулю і бабулю Міхаіла Мітрафанавіча і Ніну Нікіфараву Язэвічавіч ушчыном з залатым вяселлем. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, удачы і дабрабыту. Няхай ваши ласкавыя ўсмешкі і добрыя сэрцы няхай многа гадоў забуду нас у ваш утуліцы светлы дом.
Ваши дзеці і ўнукі.

Віншум з днём залатона вяселля нашых даравіх і любімых бацькоў Марыю Ініфрану і Міхаіла Іосіфава МІЛЮСЬКІХ (в. Гумбіні).
«50 лет против неслалот, это вовсе не беда. Важно быть всегда здоровым и не важно сколько лет... Мы желаем много счастья и процветания вам обоим».
Дзеці, унукі, нявестка, зяці.

Віншум даравіца бацьку і дзядулю Уладзіміра Раманавіча ЛАМІНСКАГА з в. Кань Барысаўскага раёна з 70-годдзем з дня нараджэння. Жадаем здароўя, доўгіх гадоў жыцця, шчасця і міру ў доме.
Жонка, дзеці, унукі.

РАМОНТ ЛЮБОЙ
ІМПАРТНАЙ ЭЛЕКТРОНІКІ.
Тэл. (017) 228-68-82.

ВІНШАВАННІ

Віншум з днём нараджэння **Валяціну Фёдару АНТАНЮК**. Жадаем жыццё табе без бед, жадаем шчасця і удачы, каб пражыць табе 100 год, не зведаўшы нястачы.
Сям'я Рукоткоўскіх, п. Сасновы Бор.
Шчыра віншум з днём нараджэння **Васіля Аляксеевіча КАНАПАЦКАГА** з в. Дзятлавічы Лунінецкага раёна. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, даўгалецця.
Жонка, дзеці, унукі.
Віншую любую матулю **Валяціну Ігару ГІРЫС** з днём нараджэння. Жадаю шчасця, радасці, удачы.
Дачка Марына.
З днём нараджэння віншум даравіца **Часлава Уладзіміравіча АРЛОВІЧА** з в. Маргі Вілейскага раёна.
Не для славы, а для справы
Будзь на многія гады,
Хоць калючы, ды ласкавы,
Хоць сівы ды малады.
Родныя.
Любую ўнучку **Кацярыну Васільеўну ШЫЦЬКА** віншую з днём нараджэння. Жадаю здароўя, шчасця, поспехаў у вучобе.
Бабуля Н. Е. Мамекіна.

Віншум з 60-годдзем даравіцу матулю **Вольгу Антонаўну НЕВАДНІЧУЮ** з г. Гомеля.
Жадаем здароўя, дабрабыту, доўгіх шчаслівых гадоў жыцця.
Дзеці, унукі, зяці.
Віншум з 85-гадовым юбілеем **Кацярыну Ніканораўну АСТАШОНАК** з Мінска. Жадаем здароўя і шчасця на доўгія гады.
Брат Васіль і яго сям'я.
Ад усяго сэрца віншум з 20-годдзем даравіца сыночка і любімага ўнучка **Дзмітрыя Аляксеевіча ДУБОВІКА**. Няхай шчасце і радасць, здароўе і шчырае каханне будуць спадарожнікамі ў тваім жыцці.
Бацькі, бабулі, брат.
Віншум з днём нараджэння **Анастасію Вітальеўну БЯДЗІНСКУЮ** з в. Рачанята Валожынскага раёна. Жадаем усяго самага добрага.
Родныя.
З днём нараджэння віншую сваіх сяціў **Валяціну СЕРАФІМОВІЧ** з г. Калінкавічы і **Людмілу КЛІМАНУ** з Бабровічаў. Жадаю ім усяго самага найлепшага, заўсёды, усяды і ва ўсім будзьце шчаслівымі.
Віктар.

АБ РЭАЛІЗАЦЫІ ТАВАРАЎ ЗА ЗАМЕЖНУЮ ВАЛЮТУ

Пазіцыя Міністэрства гандлю адносна гандлю за валюту, як падкрэслілі арганізатары сустрэчы, стрыманая. «Ні з якімі прапановамі па даларызацыі мы не выходзілі». Высветлілася, што гэта была найперш прапанова Камітэта дзяржаўнага кантролю. Сваю адмоўную пазіцыю пры падрыхтоўцы адпаведнай паставы Савета Міністраў выказаў Нацыянальны банк, Мініфін і Мініканомікі. Іх тлумачэнні: нельга падняць уласную эканоміку за кошт чужой валюты.

Зрэшты, яшчэ ў студзені праўленнем Нацыянальнага банка было зацверджана палажэнне аб парадку рознічнага гандлю і аказання паслуг насельніцтву за замежную валюту на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Тады адпаведныя ліцэнзіі атрымалі ў асноўным магазіны, якія ўяўляюць дылерскую сетку буйных кампаній-

вытворцаў. А вось цяпер, як зазначылі на прэс-канферэнцыі, калі ў пералік на гандаль за валюту дадалі ўсё імпортнае з ачыненых гандлёвых прадпрыемстваў у чаргу за ліцэнзіяй не кінуўся.

Дыскусія выклікае пытанне аб гандлі за валюту айчыннымі таварамі. Відавочна, што такі падыход можа яшчэ больш павялічыць сацыяльны разрыў, прывесці да перамеркавання валюты паміж пэўнымі слоямі грамадства, падштурхнуць цэны і, зразумела, увогуле інфляцыю. Дарэчы, як прагучала падчас сустрэчы, самі вытворцы прадукцыі не застойваюць на гандлі іх таварамі за валюту. Каб зарабіць рэальныя грошы, трэба прадаваць іх за СКВ за межы краіны. Таму ёсць меркаванне, што ідэя гандляваць айчыннымі таварамі за далары і маркі так і не матэрыялізуецца.

ПЕРСПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦА ФІРМЕННАГА ГАНДЛЮ

Паводле даных Мінстата (якія крыху разыходзяцца з аператыўнымі звесткамі Мінгандлю), у I паўгоддзі гэтага года ў краіне працавала 2049 прадпрыемстваў фірменнага гандлю. За 1996—97 і першую палову 1998 года колькасць такіх гандлёвых кропак павялічылася амаль на 800 адзінак, або на 62 працэнты. Сёння ў фірменным гандлі рэалізуецца 12,2 працэнта ўсіх тавараў супраць 7,4 працэнта ў 1995 годзе. Асноўная частка прыпадае на харчовыя тавары (найперш мяса і мясапрадукты, яйкі), оярод нехарчовай групы вылучаюцца веласіпеды, тэлевізары і г. д.

Чаму ўзнік фірменны гандаль? Адсутнасць абаротных сродкаў не спрыяе хуткаму абарачэнню тавараў і грошаў у магазінах. У фірменным жа гандлі сродкі паступаюць на рахуны ўжо праз дзень. Тым не менш, 80 працэнтаў такіх гандлёвых кропак ні па асяртыменце, ні па якасці працы называюць фірменным не адпавядаюць, зазначылі работнікі міністэрства. У прыватнасці, нярэдка ў іх свае тавары займаюць толькі

5—7 працэнтаў. Не трэба верыць і ў міф аб нізкіх цэнах у фірменных крамах. Калі мы плацім крыху менш у такіх магазінах — значыць у астатніх пераплачваем, паведамілі арганізатары сустрэчы, бо ўсе выдаткі «скідаюцца» на агульны сабекошт.

І тым не менш, фірменны гандаль будзе развівацца. Але найперш будзе падтрымлівацца ідэя не вузка спецыялізаваных магазінаў ад аднаго прадпрыемства, а такіх, дзе будзе прадстаўлена прадукцыя некалькіх вытворцаў, напрыклад, абутку. На працягу гэтага і будучага года ў кожным рэгіёне будуць стварацца такія комплексныя магазіны. Дарэчы, гэта сусветная практыка, калі спажывец мае магчымасць выбару ў адным магазіне тавараў ад розных вытворцаў.

Мінстат даручана абследаваць фірменныя магазіны і дакладна вызначыць: дзе сапраўды фірменны гандаль, а дзе гандлёвая сетка, напрыклад, аб'яднаная.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Post Factum

Гэты дзень у гісторыі

- 17 лістапада 1887 года нарадзіўся ўдзельнік трох расійскіх рэвалюцый Павел Дмітрыевіч Мелькоў, матрос Балтфлоту, удзельнік захопу Зімяна палца, першы камандант Смольнага і Маскоўскага крамяля. Менавіта ён у верасні 1918 года расстраляў эсэрку Фані Каплан, якая ўчыніла замах на жыццё Леніна. Праз 40 гадоў пасля гэтага ён напісаў мемуары «Успаміны каманданта Маскоўскага крамяля», у якіх, у прыватнасці, прызнаўся: «Расстрэл чалавека, асабліва жанчыны — справа нялёгка. Гэта вельмі цяжкая павіннасць».
- У гэты дзень у 1922 годзе ў Лондане пачала працаваць радыёстанцыя 2LO, пазней перайменаваная ў BBC. Першыя праграмы радыёстанцыі складаліся з двух выпускаў у дзень, у якіх гучалі навіны і прагноз надвор'я.
- 17 лістапада 1922 года, неўзабаве пасля эвакуацыі японскіх войскаў з Уладзівастока, Далёкаўсходняя рэспубліка прагласавала за далучэнне да РСФСР.
- 17 лістапада 1941 года Сталін выдаў загад спаліць да шэрагу ўсе населеныя пункты ў тыле нямецкіх войскаў на адлегласці да 60 кіламетраў ад лініі фронту, каб выгнаць захопнікаў на холад і прымусяць іх мерзнуць пад адкрытым небам. Як жыць у такіх умовах мясцоваму насельніцтву, «правадыр» у загадзе не ўдакладняў.
- 17 лістапада 1989 года, неўзабаве пасля падзення берлінскай сцяны, пачалася «аксамітная рэвалюцыя» ў Чэхаславакіі, якая закончылася падзеннем камуністычнага ўрада. Увесьці ў гэтую крону танкі, як было зроблена ў 1968 годзе, Савецкі Саюз на гэты раз не рашыўся.

Дзесьці на белым свеце

Напэўна, гэты судовы працэс, які праходзіць зараз у Злучаных Штатах, стане самым гучным за ўсю гісторыю амерыканскай юстыцыі. 500 тысяч грамадзян ЗША хочуць атрымаць 400 мільёнаў долараў у якасці кампенсацыі за хваробы, атрыманыя імі ў выніку курэння. У якасці адказчыкаў выступаюць прадстаўнікі п'яці буйнейшых тытунёвых канцэрнаў.

Калектывны іск у суд падаў дзіцячы ўрач-пенсіянер, які пакутуе ад прыступаў астмы, што з'явілася вынікам працяглага курэння.

Абарона тытунёвых карацёў будучага на сцяжарджэнні, што курэнне — з'ява добраахвотная і 40 мільёнаў эксклюзіўна ўжо даказалі сваім прыкладам, што адвыкнуць ад дрэннай звычкі гэтак жа проста, як і прывыкнуць да яе. Эксперты лічаць, што цяжка зацягнуцца на доўгіх месяцах.

І так бывае

Дазгэтуль лічылася, што толькі амерыканскія жанчыны сапраўды надзейна абаронены законам ад сексуальных дамаганняў прадстаўнікоў мужчынскай паловы.

Калі амерыканцы не спадбаліліся нечыя абдымкі ці нават лёгкі дотык да рукі, «зняважаная» дама можа смеда падаваць у суд на нахабніка і патрабаваць кампенсацыі за маральны ўрон. Аднак нядаўна на карце свету з'явілася яшчэ адна краіна, якая не дасць у крыўду слабую жанчыну. Новы закон прыняты ў прагрэсіўна настроенай Танзаніі.

Цяпер кожная танзанійка атрымала права падаваць у суд на мужчыну, які асмеліўся не тое што патрымацца за яе бядро, а ўсяго толькі падмігнуць ёй. Тры разы.

А яшчэ быў выпадак

Кенійскі фермер атрымаў цяжкія траўмы пасля таго, як паспрабаваў... падаць сланіку.

Сланіха на момант пачатку даення мірна пасвілася са сваім сланянём, і дзеянні няўдалага фермера прывялі яе ў лютасць. Пашырелым аказваўся нехта Петэр Бараза, які прывяў неўласціваю для сваіх дваццаці гадоў кельмівасць. Ён падцікаўся да дзікай жывёліны, якая мірна пасвілася недалёка ад возера Накуру, і нават паспеў надаць паўлітра малака, перш чым «карова» выявіла падвох.

Спадара Баразу разам з яго слоікам схапілі хобатам і закінулі на дрэва. Там ён і павіс, скрыпучы зубамі ад пералому рэбраў.

Сланіха збіралася здэбчыць Петэра з дрэва, каб канчаткова звесці з хуліганам рахункі, але яе ўвагу адцягнулі крыкам жанчыны, што праходзілі міма. Гэта і выратавала небараку.

Навінкі

Спецыяліст па раз'ядзенню змей Бен Вармелен з Харарэ (ЗША) прадастаўляе ад'яджаючым гаспадарам паслугі па ахове іх дамаўладання.

Заклеішы ў доме ўсе шчыліны і адтуліны, ён запускае ўнутр некалькі кобраў. На плоце і лужку вакол дома выстаўляе таблічкі, якія папярэджаюць, хто вартуе дом. «Зладзеі супраць ахоўнай тэхнікі прымяняюць іншую, — кажа сп. Бен. — А што яны могуць проціпаставіць ядавітым зубам? Страх — самая надзейная рэч у ахове».

Кажуць, што...

Незвычайнае рашэнне вынес муніцыпальны суд дацкага горада Хільрода: ён прыгаварыў грамадзянку Улію Ісэндан да штрафу ў 300 крон за «зімах на цнатлівасць паліцэйскага пры выкананні службовых абавязкаў».

Сімпацічная 28-гадовая бландзінка, якая прызналася суду ў «слабасці да акруглых формаў у мужчын», не змагла ўтрымацца ад спакусы паглядзіць «апетытнае месца» праходзіўшага міма паліцэйскага. Апошні не ацаніў у падобнай меры гэты «высак» і адвёў да галоўнай для вас на гэтым тыдні. Прафесіяналы атрымаюць прапанову папрацаваць за мяжой, але цяжкасці з аплатай дарогі могуць перашкодзіць прыняццю запрашэння. Дзелавае жанчын чакае поспех дзякуючы дапамозе ўплывовага патрона. Зоркі спрыяюць куплі новага дома і рамантычным падарожжам.

Леанід КОТАЎ.

Анекдот

У навуковым эксперыменце ўдзельнічаюць 100 жанатых мужчын. Заданне такое: адыйці налева тым, у каго дома камандуе жонка. 99 адходзяць налева. Адзін стаіць на месцы. Усе з павагай на яго глядзяць.

— Як гэта вам удаецца? Падзяліцеся сваім вопытам.

— Нічога не ведаю! Мяне прывяла жонка і загадала: «Не сыходзь з гэтага месца!»

ТЭЛЕГАЛІНА: РЫХТУЕЦА ЎЗЛЁТ

Рэалізацыя праграмы «Саюзны тэлевізар» з 1999 па 2001 год дазволіць беларускім прадпрыемствам «Гарызонт» і «Інтэграл» ажыццявіць пераабсталяванне вытворчасці, паведаміў дырэктар Навукова-даследчага інстытута лічбавага тэлебачання ВА «Гарызонт» Уладзілен Дубчанка.

Ініцыятарам гэтай праграмы, падпісанне якой адбылося напрыканцы кастрычніка, сталі два беларускія заводы. Верагодна, пазней да яе рэалізацыі падключыцца і завод «Віцязь». З расійскага боку ў праграме ўдзельнічаюць чатыры прадпрыемствы: ВА «Квант», ААТ «Маскоўскі тэлевізійны завод «Рубін», ААТ «Расійская электроніка» і Маскоўскі навукова-даследчы тэлевізійны інстытут. Расійскія тэлезаводы сваёй мэтай ставяць арганізацыю вытворчасці сучасных мадэляў тэлевізараў 6-га і 7-га пакалення, распрацоўка якіх у

Беларусі ўжо завершана. Таксама вядзецца размова пра рэанімацыю Варонежскага кінескопа на завод, у чыёй прадукцыі існуе вялікая патрэба — на сённяшні дзень закупка кінескопаў ажыццяўляецца за мяжой. У камплектацыі тэлевізараў будучы пераважыць дэталі беларускай і расійскай вытворчасці.

Крыніцай фінансавання праграмы «Саюзны тэлевізар» стане бюджэт выканкама Саюза Расіі і Беларусі. Па словах Уладзілена Дубчанкі, прадугледжана выдзяленне сумы ў памеры 594 млн. расійскіх рублёў. 60 працэнтаў гэтай сумы — сродкі Расіі, 40 — Беларусі.

Згодна з праграмай аб'ём выпуску тэлевізараў складзе 1 млн. 300 тыс. штук. Па ацэнцы спецыялістаў, ёмістасць расійскага рынку — 5-6 млн. тэлевізараў у год. Патрэбы Беларусі абмяжоўваюцца прыкладна 100 тыс. апаратаў у год.

Жанна КАТЛЯРОВА.

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ ВАЧАМІ ВЫКЛАДЧЫКАЎ ВНУ

Новая кніга па гісторыі Беларусі ў дзвюх частках (ад старажытных часоў да нашых дзён) выйшла ў выдавецтве «Універсітэцкае».

«Гісторыя Беларусі» стала першай спробай прафесараў, дацэнтаў і выкладчыкаў вышэйшых навучальных устаноў напісаць вучэбны дапаможнік для студэнтаў з улікам сучаснага ўзроўню развіцця гістарычнай навуцы, дзеючых вучэбных планаў і вучэбных праграм, пажаданняў студэнцкай моладзі і ўвогуле шырокай грамадскасці. Усяго ў напісанні дапаможніка прынялі ўдзел 6 дактароў навуц, прафесараў, 9 кандыдатаў навуц, дацэнтаў і 4 выкладчыкі, якія працавалі над ім на працягу сямі гадоў.

Змест падручніка па пытаннях акадэмічнага развіцця, унут-

ранай і знешняй палітыкі дзяржавы і г. д. дапаўняюць 29 гістарычных карт і больш як 200 ілюстрацый.

Тыраж новай кнігі па нацыянальнай гісторыі, выдадзенай на беларускай мове, складае 10 тысяч экзэмпляраў, аднак, улічваючы тую цікавасць, якую яна выклікала як у бліжэйшым, так і далёкім замежжы ў этнічных беларусаў, а таксама ў дыпламатычным корпусе, у выдавецтве «Універсітэцкае» не выключаюць, што ў хуткім часе «Гісторыя Беларусі» можа быць перакладзена на рускую мову і выдадзена зноў. Хаця, канешне, пры сабекошце двухтомніка ў 265 тысяч рублёў няцяжка спрымаць, што новы падручнік будзе па кішэні далёка не кожнай беларускай сям'і.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Авены, жыўце па прынцыпу: што б ні здарылася — усё да лепшага

КАЗЯРГОУ трэба выконваць рутынную работу і прымаць меры да таго, каб важны праект завяршыўся паспяхова і ў тэрмін. Індыйскі астралаг Джагджыт Упал прадбачыць наступленне для вас паспяховага ў фінансавых адносінах перыяду. Ён і зоркі супраць пераходу на новае месца работы і іншых пераменаў у вашай дзейнасці. Працяўляйце больш цікавацца да духоўных каштоўнасцяў і не забывайце сацыяльнае ўласнае здароўе.

ВАДАЛЕЮ яўна спатрэбіцца дапамога казанскага джына для таго, каб управіцца з усімі сваімі справамі. Без такога памочніка вам будзе цяжка паспяваць усюды і паспяхова кіраваць бізнесам. Аднак таленты дапамогуць аказацца на вяршыні поспеху, дасягненню якога паслужыць сустрэча з уплывовай персонай. Планеты асабліва прыхільныя да тых прадстаўніц слабага полу, якія імкнуцца да кахання і шлюбу.

РЫБЫ могуць пачаць дзелаць праект, ажыццяўляць які раней перашкаджала адсутнасць грошай. Нечаканая прычына прыму-

Усходні гараскоп на тыдзень

сіць вас адпраўіцца ў падарожжа на Захад. Вучоным трэба выступіць на арэале калег па навуцы. Дома чакайце таксама выступленняў з боку каргоў з дзяцей, якія жадаюць выказаць незадавальненне меркаваннем. Аўтамабілістам планеты раяць быць асабліва асцярожнымі, калі ў дарогу з вамі адпраўляюцца родныя.

АВЕНЫ не павінны ўпадаць у адчай ад няўдач у бізнесе. Не спячайцеся ўмешвацца ў справы, а лепш захоўвайце спакой і вытрымку. Жывіце, як усходні мудрэц, па прынцыпу: што б ні здарылася — усё да лепшага. Перамены на рабоце толькі ўмацуюць ваша становішча. Дома будзе панаванне сардэчнага абстоўка. Чакайце запрашэння ў госці ад сваяка ці сябра, які жыць за мяжой. Часцей думайце аб уласным здароўі і не забывайце аб асцярожнасці на вуліцах.

ЦЯЛЫЦЫ ўпусцяць выгадную здзелку, калі будучы доўга раздумваць і сумняваюцца. Гібскае на перагаворах з партнёрамі дапаможа дабіцца добрага выніку.

Не спячайцеся рабіць інвестыцыі ў бізнэс, інакш згубіце, што маеце. Вам прыйдзеца шмат працаваць, а некаторым нават адмовіцца ад выхадных. Рыхтуюцца да вялікіх затрат на дзяцей і расходаў на лячэнне. У адносінах з навакольнымі ўзнікнуць праблемы.

БЛІЗНЯТЫ ўступяць нацыску родных і звернуцца ў банк па пазыку для куплі новага жылля. Але нават калі застаняцеся ў старым доме, планеты гарантуюць поспех Блізнятам — медыцынскім свяцілам, камерсантам, а таксама студэнтам, якія ўдала здадуць экзамены. Служачым прыватных кампаній паступіць прапанова аб рабоце за мяжой. Вы можаце яе прыняць, але толькі спачатку ўсё добра абдумайце і ўзважце.

РАК зноў акажацца ў палоне фінансавых праблем. Крызіс можа наступіць з-за нядаўніх праммерных трат або з-за неабходнасці тэрміновай выплаты даўгоў. Зусім недарэчы сваёй патрабуюць ад вас выканаць абавязальнасці ў адносінах да іх. А тут яшчэ з'явіцца цяжкая праца на рабоце, што канчаткова ўскладніць вашу жыццё. Астралаг не можа вам параіць нічога лепшага, акрамя адпачынку ўдалечыні ад спраў, родных і сяброў.

ІЛЬВЫ павінны быць мудрымі, як сава, якую шануюць у Індыі, каб пераадолець праблемы ў бізнесе, знайсці надзейных партнёраў і пачаць новую справу. Інтэрэсы бізнесу могуць адправіць вас у далёкае падарожжа, у якім лепш заахоўваць і членаў сям'і. Ільвы, якім ад нараджэння 30—50 гадоў, могуць адчуць неабходнасць падлячыць печань або ныркі. Вам не перашкодзіць стараннае медыцынскае абследаванне і спакой.

ДЗЕВА пагрузіцца ў пучыну мітуслівых спраў, у дзелавае сустрэчы, перагаворы, будзе занята пераліскай з партнёрамі. У

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.40	16.09	8.29
Віцебск	7.36	15.54	8.18
Магілёў	7.29	15.59	8.30
Гомель	7.22	16.01	8.39
Гродна	7.56	16.24	8.28
Брэст	7.49	16.33	8.44

СЁННЯ

Маладзкі — 19 лістапада.
З 4.39 — 28-я мясяцавая с, ткі.
З 0.42 Месяц — у сузор'і Скарпіёна.

МЕСЯЦ

ІМЯНЫНЫ

Пр.Анікей, Нікандра, Меркурыя, К. Альжбеты, Саламеі, Рыгора

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае надвор'е, у паўднёвых і цэнтральных раёнах снег, мяцеліца. Вечер паўночна-ўсходні, 7—12 па ўсходу парывы да 15—18 м/сек. Тэмпература паветра ў Мінску, Віцебску і Магілёве — 5—7, Гродне — 4—6, Брэсце і Гомелі — 3—5 градусаў ніжэй нуля.

У наступныя дзве суткі воблачна з прыясненнем, у паўднёвых і паўднёва-ўсходніх раёнах снег, слабая мяцеліца. Вечер паўночна-ўсходні, 6—11 м/сек. Тэмпература ўначы — 11—16, пры праясненні да 21, удзень — 5—10 градусаў марозу.

АНТАЛОГІЯ БЕЛАРУСКАЙ ПЕСНІ

ВЯСЕЛЛЕ

Ідэя стварэння песні «Вяселле» належыць Уладзіміру Сарокіну. Гады тры таму кампазітар прапанаваў Алесю Бадаку напісаць тэкст для будучай песні пра вясельнае застолле, што не ўзабаве было і зроблена. Аднак у час рэпетыцыі ансамбля «Сябры» ў Анатолія Ярмаленкі ўзніклі пытанні — і давялося перапісваць асобныя музычныя моманты і, адпаведна, мяняць тэкст. У апошнім варыянце ён згубіў крыху лірычнасці, але стаў лепш выяўляць вясёлы бяседны настрой.

Прэм'ера песні адбылася на Рэспубліканскім свяце «Дажыні-97». Разам з «Сябрамі» ўдзельнічаў народны ансамбль «Церніца», які спяваў прыпеўкі. У такім артыстычным саставе новы вакальны твор быў прапанаваны гледачам у тэлепраграме «Песню бярыце з сабой».

Міхась ШАВЫРКІН.

«Па прафесіі я — настаўніца музыкі і спеваў, таму мне вельмі даспадобы рубрыкі «Анталогія беларускай песні», «Прэм'ера песні», «Песні народаў Беларусі». Асабліва дапамагаюць яны мне пры падрыхтоўцы розных мерапрыемстваў і святаў, якія праходзяць у школе, таму што самі ведаеце, як цяжка зараз знайсці беларускі рэпертуар.

А ўвогуле я за тое, каб гэтыя музычныя рубрыкі выходзілі як мага часцей, бо яны нясуць людзям не толькі інфармацыю, але і, галоўнае, асалоду і задавальненне ад вывучанай песні.

Іна ПЯКАРСКАЯ, г. Маладзечна.

Па просьбе Іны Пякарскай для яе сяброў змяшчаем песню «Вяселле» Уладзіміра Сарокіна і Алеся Бадака. Рэдакцыя газеты «Звязда» разам з аўтарамі песні далучаецца да вясельных віншаванняў і жадае ўсім, хто пабраўся шлюбам, непарушнай любові, кахання і згоды.

ВЯСЕЛЛЕ

Музыка Уладзіміра САРОКІНА Верш Алеся БАДАКА

Нам сёння ўсе радны,
Хто зойдзе ў хату.
Хай чарачкі звяняць,
Сягоння — свята!
Тут хопіць месца ўсім.
Усю нядзелю,
Пакуль хапае сіл,
Гуляй, вяселле!
Пакуль хапае сіл,
Гуляй, гуляй, вяселле!
Прыпеў:
Спявайце госці, музыкі, грайце.
За маладых выпівайце да дна.
Нахай вяселле

У гэтай хаце
Не заціхае ўсю ноч даўдана.
Віншуйце маладых.
Любі жадайце.
Хай будзе згода ў іх
І будзе шчасце.
Сядзяць, як галубкі,
Глядзяць нясмела.
І свет для іх такі,
Як вэлюм, белы.
І свет для іх такі,
Як вэлюм, белы, белы.
Прыпеў.

Крыху больш года таму Муслім Магамаеў і ягоная жонка Тамара Сіняўская былі ў «Гасцёўні» «Звязды» падчас невялікага гастролу ў Беларусі. Уласна кажучы, гэта былі камерныя канцэрты ў Магілёве і Мінску. Муслім і Тамара адмаўляюцца ад выступленняў у вялікіх сталічных залах, каб «не падаць у вачах» сваёй публіцы. Але не з-за дрэннай вакальнай формы, а з-за «мінусавой» фанарамы. «Запомнілі нас усё ж такі з вялікімі аркестрамі, а зараз гэта вялікая праблема». Для гэтага патрэбны спонсары, а я іх не люблю. Праўда, можна вырашыць праблемы цэнамі на білеты, але мы супраць гэтага, бо не жадаем, каб нас «ліхам» паміналі слухачы, — не хавае сваіх прынцыпаў Муслім Магамаеў.

Але гэта зусім не азначае, што знакамітая пара развіталася з паклоннікамі музычных талентаў Сіняўскай і Магамаева. Хаця яны і не замахваюцца сёння на вялікія сольныя канцэрты, але ж лічаць, што развітвацца з любімай публікай трэба паступова, не грукаючы дзвярыма і не робячы гучных заяў.

Сёлета Муслім Магамаеў зноў стаў госцем музычнага рэтра-фестывалю ў Магілёве «Залаты шлягер». Знакаміты спявак сустраўся тут з журналістамі, і карэспандэнт «Звязды» паспрабавала высьветліць, ці адбыліся якія змены ў яго жыцці за мінулы год.

**СЛАБАСЦІ МУСЛІМА МАГАМАЕВА:
ЦЫГАРЭТЫ, КАТЛЕТЫ, ЗАСТОЛЛІ З СЯБРАМІ**

— Не было ніякіх «выбухаў», якімі можна было б пахваляцца. Зараз у нашым узросце можна дзякаваць Богу, што няма нічога такога, што б скаланула. Магчыма, толькі абвал рубля, але ў нас з Тамарай зберажэнняў у банку не было.

— **А ці вялікая для вас розніца ў матэрыяльных і духоўных дабротах жыцця ранейшага і сённяшняга?**

— Духоўныя даброты даюцца чалавеку, напэўна, з нараджэння, наўрад ці яны мяняюцца ад абстаноўкі. Напрыклад, вялікі італьянскі спявак Джылі спяваў пры Муслімі, а вялікі дырыжор Таксаніні не прымаў фашызму і вымушаны быў хаватца. Але ад гэтага яны не сталі менш вялікімі і духоўна высокімі. Я не магу сказаць, што я быў добрым савецкім чалавекам, бо ў мяне заўсёды былі вельмі вялікія прэтэнзіі, як, дарэчы, і зараз. Магчыма, нават горшыя, таму што сёння не дэмакратыя, а сучаснае рабаванне і бандытызм.

Што датычыцца матэрыяльных даброт, то пры савецкім ўладзе я, можна сказаць, быў жабраком, хаця і пра мяне казалі, што Магамаеў — мільянер. Я часта пазычаў грошы, бо мне не хапала. Выжывалі толькі трывалыя, якія былі ў стане спяваць па пяць канцэртаў кожны дзень. Самая вялікая стаўка за адно выступленне была, калі я дакладна памятаю, 22 рублі 50 капеек. Не сакрэт, што мы «выкараскаваліся» толькі дзякуючы дадатковым грашам, якія філармоніі знаходзілі любімымі шляхамі, каб мы толькі згадзіліся прыехаць і сваімі канцэртамі даць ім мільённыя прыбыткі. Звычайна нам плацілі 600—800 рублёў.

А за мяжой усё было яшчэ больш агідна: усе грошы адбіраліся. Колькі б табе імпрэсарыяні плаціў — няхай хоць дзесяць тысяч долараў за канцэрт, ты ўсё роўна атрымліваў савецкую стаўку — 200 рублёў.

— **Усё змянілася з перабудовай. Цяпер «супер-зоркі» запрашваюць велізарныя грошы, ды і мы — таксама не маленькія. Нам хапае, каб жыць «серадняком», дастаткова, каб не галадаць, а з іншага боку — без асаблівай раскошы.**

— **А вас зараз не турбуе, як іншых «зорак», падатковая паліцыя?**

— Ды яны не могуць справіць-

ца з тымі, хто «заграбае грошы рыдлёўкай». А што ўзяць з нас, хто зарабляе роўна столькі, каб нармальна жыць? Ніхто нас не выклікаў па гэтай пытанню, а калі такое і адбудзецца, то ў мяне ўсё роўна дыпламатычны статус — саветнік па культуры пры пасольстве Азербайджана. У мяне два пашпарты — азербайджанскі і расійскі. Здаецца, што падатковая паліцыя не разабралася ўвогуле, грамадзянінам якой краіны я з'яўляюся.

— **Ці былі ў вас у савецкія часы сябры з ліку людзей пры вялікай уладзе?**

— Я заўсёды меў аднаго апекуна-заступніка, які мне сімпатызаваў. Гэта Гейдар Аліеў. Мы з Тамарай яго не забылі, калі ён апынуўся ў баку ад спраў. Зараз ён зноў вярнуўся і ставіцца з удзячнасцю да людзей, якія не пакінулі яго ў цяжкі час.

Менавіта Аліеў у свой час паскардзіўся Брэжневу, што мяне тармазіць, і толькі дзякуючы гэтаму я атрымаў вельмі маладым, у 31 год, званне народнага артыста СССР. Сярадняй бюракратыі мяне ненавідзела, бо я грукаў дзвярыма і непачіваў размаўляць.

— **А ці здаралася такое, што нейкія вашыя песні не выходзілі па ідэалагічных меркаваннях?**

— Такага не было. Хаця я не выконваў песні, якія ўсхвалялі савецкую ўладу, па незразумелых для мяне прычынах урад мяне любіў. Я жартую, што ў іх быў надзвычай густ. Мне ў той час практычна дазвалялася ўсё: мець доўгія валасы, і касцюмы «бабачкі» мець ледзь не з брыльянтамі — усё, што ні ў якім разе не дазвалялася іншым. Мне нават дазвалялі пець на англійскай і італьянскай мовах, хаця заўсёды і прасілі на розных «агенчыках» разам з замежнай спявачкай адну савецкую песню. Былі прэтэнзіі па «Піццарэ» — маўляў, нахабны Магамаеў апашліў народную песню. Але потым народ заваліў мастацкі савет пісьмамі з захапленнямі, і прышлося ахоўнікам парадку ад мастацтва скарыцца.

— **Гледзячы на сучасную эстраду, ці не лічыце вы, што, можа, і зараз надрэнна было б мець хоць нейкія мастацкія саветы?..**

— Зараз ніякіх мастацкіх саветаў не павінна быць, а павінна

быць сумленне. Бо калі спонсар плаціць, то можна «раскруціць» і дрэнных спевакоў, і дрэнныя песні.

— **Я ніколі не меў сімпатыі да любых мастацкіх саветаў, бо гэта з-за іх шмат гадоў не выпускалі Лявонцьева, а Пугачову лічылі ледзь не вулічнай спявачкай.**

— **Якія зносіны вы мелі з тэатрамі і сваімі паклоннікамі «фанатамі»?**

— «Фанаткі» бываюць розныя. Ёсць вар'яцкія, з якімі нельга было мець зносіны ўвогуле. А ёсць такія паклонніцы, якія дасюль прыносяць мне кветкі дадому і віншуюць з усімі святамі. Час ад часу мы з Тамарай запрашаем іх да сябе на чарку каньяку. Гэта нармальныя, адданыя жанчыны, у якіх зараз ёсць дзеці, а часам і ўнукі, і Тамара ставіцца да іх цудоўна. Ніякіх рамантычных інтрыг з паклоннікамі ў мяне ніколі не было. Артыст павінен трымаць іх на адлегласці.

— **Ці з'яўляецеся вы зараз прыхільнікам моднага свецкага ладу жыцця?**

— Я вельмі цяжка іду на кантакт з незнаёмымі людзьмі, а таму не люблю «тусоўкі». Мы з Тамарай вельмі рэдка наведваем добрыя музычныя вечарыны з сур'ёзнай публікай і музыкантамі. Напрыклад, калі прыязджае і нешта арганізоўвае Растропавіч. А калі сёння прынята паўсюдна быць «генералам на вяселлі» — гэтага я не люблю.

Увогуле, кожны, хто са мной знаёміцца, лічыць, што я вельмі горды і непрыступны. Гэта не так. Проста такі мой склад характару: я не панібрат, не магу адрозну хлопчука чалавека па плячы і сказаць: «О, як здорава, што мы пазнаёміліся!» У мяне так не атрымліваецца.

— **Але ж вы, безумоўна, чалавек моцны...**

— Моцны, калі захачу. Але ёсць і слабасці. Адна мая слабасць у тым, што я куру і раманік і нічога з сабой зрабіць не магу, хаця сіла волі ў мяне дакладна ёсць. Справа ў тым, што я ні ў чым не магу сабе адмовіць. Калі нешта хочацца, то я павінен сабе, любімаму, абавязкова зрабіць прыемнае. Хочацца напіцца — нап'юся. Хочацца гульнуць — тэлефаную Лёву Лешчанку, Валодзію Вінакуру ці Іосіфу Кабзону і запрашаю пасядзець у рэстаране з удзелам чалавек трыццаці-сарака. І кожны

раз яны не вераць, што для гэтага няма ніякай канкрэтнай нагоды. Ну чаму людзі не могуць проста так сабрацца і выпіць? Так, мы бачымся на канцэртах, але ў мяне ёсць прынцып: адно з двух — ці пець, ці піць.

— **Вядома, што вы вельмі любіце свой музычны кам'ютэр. А ці ёсць у вас захапленні ўвогуле па-за музыкой?**

— Праз трыццаць з лішкам гадоў я ўспомніў, што калісьці ў юнацтве крыху маляваў — альюкамі і акварэлямі. Зараз я ўпершыню стаў пісаць алеем. Шылаў мне дапамагае, паказвае некаторыя тэхнічныя сакрэты. Я напісаў некалькі партрэтаў — Вердзі, Рахманінава. Так што, мяркую, ад беспрацоўя мне не давядзецца пакутаваць.

— **Ці робіце вы што-небудзь з хатніх спраў — напрыклад, ці гатуеце ежу?**

— Калі Тамара з'язджае на гастролі, я добра спраўляюся сам, я магу гатаваць. Зараз можна, дзякуй Богу, набыць паўфабрыкаты і за некалькі хвілін атрымаць смачную ежу. Я — пераборлівы чалавек, што датычыцца ежы. Калі ёсць нейкая смаката — добра, а калі не — абмяжуюся бутэрбродам з каўбасой і малаком. Любімая страва? Магу з рання да вечара есці катлеты.

— **Прабачце, але што за прыгожы парсцёнак вы носіце?**

— Гэта падарунак шаха Ірана. Я ў свой час быў госцем ягонай каранацыі. Мяне запрасіла туды шахіня, якая была на маім канцэрце ў Баку. Я быў першым савецкім чалавекам, які пабываў у палацы шаха. Нават Касыгіна, не гаворачы пра іншых дыпламатаў, у Іране прымалі ў вялікім доме за горадам. А таму супрацоўнікі савецкага пасольства выпыталі ў мяне нават падрабязнасці пра маёлі і дываны. Вось пасля каранацыі шах падарыў мне залатую шкатулку з каштоўнасцямі для жонкі і для мяне, а таксама вялікі і прыгожы дыван.

— **Вы не жадалі б пра сваё жыццё напісаць кнігу?**

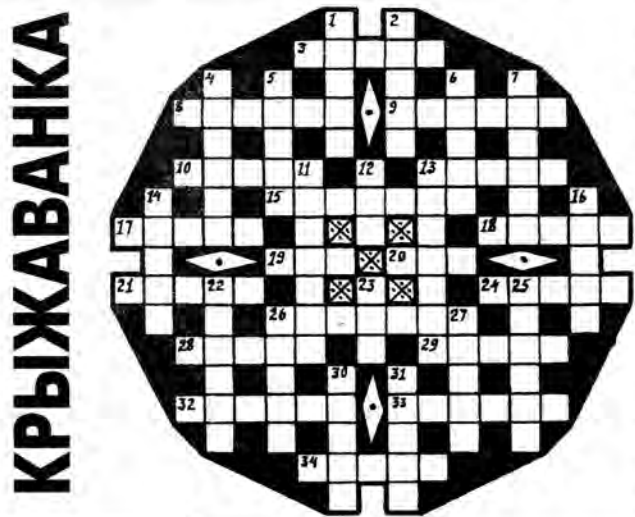
— Нядаўна вельмі вядомае выдавецтва «Вагрыс» звярнулася да мяне з просьбай напісаць успаміны ў серыю «Маё ХХ стагоддзе». У гэтага выдавецтва прастойная рэпутацыя, я падумаў, што калі зараз не вазьмусь за гэтую справу, то тады ўжо ніколі. Зараз я працую над успамінамі, і працэнтаў на семдзесят кніга гатова.

Але ў сувязі з абвалам рубля і наступным абвалам газет, часопісаў і выдавецтваў я пазітэла-фанатна ў «Вагрыс» і запытаўся, ці застаецца прапанава ў сіле. Мне адказалі, што нават няхай усё абваліцца, але мае успаміны будуць надрукаваны.

Павінен адрозну сказаць, што ў сваёй кнізе я ніколі не буду дзяць. Там не будуць названы імёны тых людзей, якія калісьці рабілі мне гадасці. Справа ў тым, што я працятаў некалькі твораў маіх калег па мастацтву, і мне было агідна, калі чалавек пачынаў з таго, што ўсе, акрамя яго, бяздарнасць. На такім дрэнным вопыце трэба вучыцца, а далей, як гаворыцца, Бог даруе...

Ілона ІВАНОВА.

Фота Ірыны САВОСІНАЙ.

КРЫЖАВАНКА

Па гарызанталях: 3. Галоўны персанаж апавесці Я. Коласа «Дрыгва». 8. Традыцыйная хатняя мэбля. 9. Пазма Аркадзя Куляшова. 10. Уводзіны ў твор. 13. Грашовая адзінка ў Германіі, Фінляндыі, некаторых іншых краінах. 15. Прыхільны крайні, рашучы поглядаў. 17. Астатак, здача. 18. Шаўковая тканіна з бліскучым правым бокам. 19. Вострая вяршыня гары. 20. Невялікі, часцей лісцевы лес. 21.

Рыбалоўная снасць. 24. Амаатар мастацтва, прыгожага, зграбнага. 26. Беларускі паэт, аўтар паэм «Галасы гарадоў», «Лявоніха» і інш. 28. Лёдавая глыба ў паўночных морях. 29. Ступень жыццядзейнасці арганізма. 32. Касцяк, аснова збудавання. 33. Прыбор для вызначэння напрамку свету. 34. Квадра Месяца.

Па вертыкалях: 1. Украінскі народны танец. 2. Паэма Максіма Танка. 4. Алюмініевая

руда. 5. Беларускі паэт, перакладчык рамана В. Ажаева «Далёка ад Масквы». 6. Яркая чырвоны, ружовы або белы камень. 7. Публічны ўрачысты абед або вячэра са званымі гасцямі. 11. Трапічная трысняговая расліна. 12. Паўсудэннае жыццё з традыцыйнымі правіламі, звычаямі. 13. Мінерал ярка-зялёнага колеру. 14. Старабеларуская манета-калейка. 16. Мужчына з цёмна-русымі валасамі. 22. Непрафесійнал у пэўнай справе.

23. Свабоднае жаночае паліто. 25. Нярадасны настрой, маркота. 26. Аўтар раманаў-эсе «Янка Купала», «Ф. Скарына». 27. Устаноўленая норма, велічыня. 30. Чалавек, які адмаўляецца ад жыццёвых задавальненняў, вядзе празмерны строгі, замкнёны лад жыцця. 31. Памер заробатнай платы.

Склаў

Уладзімір НЕСЦЯРОВІЧ, г. Мінск.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар **У. НАРКЕВІЧ.**

Рэдакцыйная калегія: **У. АНДРЭЕВІЧ** (намеснік галоўнага рэдактара), **І. БАРАНОЎСКІ**, **У. ГОЙТАН**, **Л. ЛАХМАНЕНКА**, **М. МІХАЕВІЧ** (першы намеснік галоўнага рэдактара), **А. МЯСНІКОЎ**, **Л. РЫЖАНКОВА** (намеснік галоўнага рэдактара), **С. ШАЎЦОЎ.**

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: Рэдакцыя газеты «Звязда», вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, 220013, г. Мінск.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 68-29-19; намеснік галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзел: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, лісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навуцы і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквіднага выкідаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 31-13-75, Паставах — 26-562; бухгалтэры — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. **E-mail:** daily@zvyazda.belpak.minsk.by **«ДЛЯ ВАС»** — 32-44-12.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у пераліску з чытацтвам. Матэрыялы, пазначаныя значком,носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. Тираж 100.989. Індэкс 63850. Зак. № 6627. Выходзіць 250 разоў у год. Нумар падпісаны ў 20.15. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12